פולע טאבעלעז פוז דער מלוכה-לאטעריע זעה 3-טע זייט
הייגט 10 זייטען
Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.
NAJER FOLKSBLAT
פרייז 15 גראשען

נייער פאלקסבלאט

№ 64 | Łódź, Wtórek 15 marca 1932 r. | צענטער יאהרגאנג | לאדז, דינסטאג, ז' אדר ב' תרצ"ב | № 64

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

פולמאכטען פארן מלוכה-פרעזידענט

סיים נעכטען אנגענומען דעם געזעץ-פראיעקט

וו א ר ש א, 14 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) אויפ'ן טאג-ארדנונג פון דער היינטיגער סיים-זיצונג זענען פערהאן 10 פראיעקטען פון וועלכע עס האבען נאר צוויי א גרויסע באדייטונג און האבען ארויסגערופען א גרויסע דיסקוסיע.

נאכדעם ווי עס ווערען אנגענומען אין דער דריטער לעזונג דאס אינוואלידען-געזעץ און אין דער צווייטער לעזונג דאס געזעץ וועגען געזעלשאפטליכע פערזיכערונגען און נאך א רייהע קלענערע ענינים, איז מען צוגעטרעטען צום געזעץ-פראיעקט וועגען נאפט-קארטעלען.

רעפערירט האט דעפ. ד"ר וואיטשעכאווסקי. די דאזיגע פראגע האט ארויסגערופען א גרויסע דיסקוסיע.

— די ענדעקעס האבען שארף בעקעמפט דעם רעגירונגס-פראיעקט, וועלכער איז אבער אנגענומען געווארען.

ווייטער איז בעטראכט געווארען דער געזעץ-פראיעקט צו

פערקלענערן די שטיצע פאר ארבייטסלאזע

דער רעפערענט האט אנגעוויזען, אז ס'איז טאקי שלעכט מיט'ן פערקלענערן די שטיצע פאר ארבייטסלאזע, ס'ווערען טאקי בעצולה'ט די ארבייטסלאזע, נאר ס'איז נישטא קיין אנדערער אויסוועג. דער ארבייטסלאזער פאנד איז שולדיג מיליאנען. ווען דער איצטיגער געזעץ צו שטיצען די ארבייטסלאזע איז אויסגעארבייט געווארען, האט מען נישט פאראויסגעזעהען, אז ס'וועלען איצט זיין אזויפיל ארבייטסלאזע.

דער רעפערענט רעפערירט אויספירליך דעם פראיעקט און גיט פערשידענע אנווייזונגען און אויפקלערונגען פון וואס ס'איז צו זעהען, אז די שטיצע פאר ארבייטסלאזע וועט בעדייטענד איינגעשרימפען ווערען.

ס'הויבען זיך דאן אן די וכוחים און דעפ. טשאלקאש איז מיט א שארפער רעדע ארויסגעטרעטען בעגן דעם געזעץ-פראיעקט. דער ארבייטס-מיניסטער האט גענומען א ווארט און אנגעוויזען, אז דער געזעץ וועגען דער ארבייטסלאזע שטיצע ווערט שוין צום אכטען מאל געענדערט און אז די רעגירונג וועט זיך בעמיהען צו שטיצען די ארבייטסלאזע מיט ארבייט אנשטאט געלד - שטיצע.

נאך דעם ווי דער דאזיגער געזעץ-פראיעקט ווערט ערלעדיגט איז מען צוגעטרעטען צו בעטראכטען דעם געזעצפראיעקט וועגען

ברייטע פולמאכטען פארן מלוכה-פרעזידענט

ס'האט זיך אנגעהויבען א לעבהאפטע דיסקוסיע.

אין דער דיסקוסיע האט אויך אנטיילגענומען דעפ. ראטענשטרייך, וועלכער האט זיך ארויסגעזאגט געגען די פולמאכטען.

דעם קאמוניסטישען דעפוטאט ראזענבערג האט דער סיים-מארשאלעק צוגענומען ס'ווארט.

צום סוף איז אנגענומען געווארען דער געזעץ-פראיעקט וועגען די ברייטע פולמאכטען פארן מלוכה-פרעזידענט.

א רעוויזיע ביים געוו. סענ. קערנער

וו א ר ש א, 14 (טעל.) זונטאג 11.30 ביי נאכט זענען אנגעטען פון דער אויסמארשונגס-פאליציי געקומען אין דער וואוינונג פון געוועזענעם סענאטאר אינזש. קערנער און דארט אויסגעפיהרט א רעוויזיע. זוכענדיג אנטי-מלוכה'שע ליטעראטור, קיין שום פערדעכטיגעס איז נישט געפונען געווארען.

פראיעקטירטע ענדערונגען אין דער סאציאלער געזעצגעבונג

וועט בעטראכט ווערן אויף דער הערבסט-סיים-סעסיע

ערקלערונג פון סיים-מארשאלעק שוויטאלסקי

וו א ר ש א, 14 (ספ. טעל.) דער סיים-מארשאלעק שוויטאלסקי האט היינט אויפגענומען אן ארבייטער-דעלעגאציע מיט יאווראווסקין בראש.

די דעלעגאציע האט בעריהרט די פראגע וועגען די פראיעקטירטע ענדערונגען אין דער סאציאלער געזעצגעבונג.

דער סיים-מארשאלעק, האט ערקלערט, אז די פראיעקטירטע אויסבעסערונגען וועלען ערשט בעטראכט ווערען אין סיים אויף דער הערבסט-סעסיע און עס איז נישט אויסגעשלאסען, אז עס זאלען נאר געמאכט ווערען קנאפע ענדערונגען אין דער דערמאנטער געזעצגעבונג.

אנטלאפען מיט 30,000 דאלאר

וו א ר ש א 14 (טעל.) אויף פאווא 1 האט געוואוינט דער מעקלער יוסף סאפיר, וועלכער פלעגט האנדלען אויף דער בערזע און געווינענדיג דעם צוטרוי פון א סך סוחרים, האבען זיי אנגעטרויט איהם גרעסערע סומען געלד.

אין רעזולטאט איז ער פערשוואונדען געווארען מיט 30 טויזענד דאלאר פרעמדע געלדער, די פאליציי זוכט איהם.

נייע פאשיסטישע פארטיי אין עסטרייך

גרעניצט זיך אפ פון אנטיסעמיטיזם

וו י ע ן, (יט"א) די ניי-געשאפענע פאשיסטישע פארטיי אין עסטרייך האט אויף איהר קאנסטיטואירענדער פערזאמלונג אפגעגעבען אן ערקלערונג, אז זי שטעהט אידעאלאגיש, ווי אויך בנוגע קאפּ-פעסיאנעלע און נאציאנאלע פראגען אויפ'ן יסוד פון איטאליענישען פאשיזם. די עסטרייכישע פאשיסטישע פארטיי גרעניצט זיך אפ פון אנטיסעמיטיזם און פון ספעציפישע אנטי-יודישע לאזונגען.

קליינע צאהל פערברעכענס צווישן יודן אין טשעכאסלאוואקיי

פ ר א ג, (יט"א) די צייטשריפט „[illegible]" פערעפענטליכט א לענגערע אפהאנדלונג פון ד"ר פראנץ פרידמאן וועגען דער קרימינאליטעט צווישען די יודען אין טשעכאסלאוואקיי אויפ'ן סמך פון סטאטיסטישע מאטעריאלען פון די יאהרען 1923—1927. אין משך פון די דאזיגע פינף יאהר איז קיין איין יוד נישט פערורטיילט געווארען פאר אויספיהרען א מארד אדער א מארד-פערזוך.

צווישען די 57.000 יעהרליך פערורטיילטע פאר פערשידענע פערברעכענס, זענען געווען בלויז 1883 יודען (1556 מענער און 327 פרויען). צווישען די 165.000 שולדיגע אין קלענערע געזעץ-איבערטרעטונגען זענען געווען 1914 יודען.

לויט די אויסרעכענונגען פאלען אויף 1000 פערמשפט'ע 17 יודען, בעת אויף 1000 איינוואוינער פון דער גאנצער בעפעלקערונג פאלען אויס 26 יודען. איבערהויפט איז קליין די קרימינאליטעט צווישען יודישע פרויען און יוגענדליכע אין עלטער פון 12 ביז 18 יאהר.

א ראדיא-אנטענא דערהרגעט א יודישע פרוי

ג א ו י - ד ו א ר 14 (טעל.) אין גראבמאנ'ס הויף איז אראבגעפאלען א ראדיא-אנטענא און דערהרגעט אויפ'ן ארט די 32-יעהריגע הינדע אלטערשטיין.

פראצעס פון 21 בעקער-ארב. אין ווארשא

וו א ר ש א, 14 (טעל.) דא האט זיך אנגעהויבען דער פראצעס פון 21 בעקער-ארבייטער, וועלכע ווערען בעשולדיגט אין אויספיהרען 45 טעראר-אקטען בעת שטרייקען, דער פראצעס וועט דויערען א וואך צייט.

פראנקרייך
איך זוך צו קויפען
10,000 קארטענע צייגענע וועלוועטענע הויזען
1000 אנציגער
אין ביליגערע קוואליטעטען
אויספיהרליכע אפערטען און מוסטערן צו שיקען אויף פאלגענדע אדרעסען:
Michal Frenkel, Metz
Nexi Rue France 20

מאשין-מצות
ווערט געבאקען אלע טאג פרישע און דינע,
ווי אויך מצה-מעהל, אייער-פערפעל און סובארהעס לויט קארלסבאדער סיסטעם
מיר עמפפעהלען צו יעדער צייט אונזערע גוט-בעקאנטע און פרישע געבעקסען פון אונזער איבערא = בעוואוסטער צוקערביע
ב. וויינבערג
38 פעטריקאווער 38
-: טעל. 143-82 :-:

טוך- און קארט-געשעפט
HERMAN WŁOSKI
לאדז, נאוואמיעסקא 3, טעל. 92-114, פראנט 2-טער שטאק
עמפפעהלט צום איצטיגן פרילינג און זומער-סעזאן דעם רייכסטן אסארטימענט פון די נייעסטע
דאמען- און הערען-שטאפען
ווי: לאדזער, טאמאשאווער, ביליצער און אויסלענדישע אויסארבייטונגען
בעסטע קוואליטעט! נייעסטע מאדע! פאבריקס-פרייזען! הורט און דעטייל!

א זעלטענע געלעגענהייט
אנ'פערשטקלאסיגע וואוינונג
3 צימער און קוך
מיט אלע בעקוועמליכקייטען אין צענטער שטאט, פראנט, באלקאן, טעלעפאן, פריש רעמאנטירט, צוזאמען מיט א פולשטענדיג הערליכע כמעט נייע מעבעל-איינריכטונג
פון זאפארט אפצוגעבען. צוגענגלכער פרייז.
געניערעס צו דערוויסען זיך אין דער אדמ. פון „נייעם פאלקסבלאט".
1329

רעשטען
לאדז, נאוואמיעסקא 5
פראנט, 2-טער שטאק
פערשידענע קאמגארנס, ביליצער, טאמאשאווער און לאדזער
אויף אנציגער און פאלטענס
מיט 30% ביליגער
קומט און איבערצייגט אייך, ביי
SZCZĘSLIWY
נאוואמיעסקא 5, פראנט, II שטאק

היטלער רופט צו ווייטערדיגען קאמף

דייטשער רעגירונג איז זיכער אין הינדענבורגס נצחון

אפיציעלער רעזולטאט פון די דייטשע פרעזידענט־וואהלען

בערלין, 14 (ספ. טעל.) היינט פריה איז אפיציעל פערעפענטליכט געווארען דער רעזולטאט פון די פרעזידענטען־וואהלען אין דייטשלאנד.

עס זענען אפגעגעבען געווארען 37.660.377 גילטיגע שטימען. די קאנדידאטען האבען בעקומען פאלגענדע צאהל שטימען:

הינדענבורג 18.661.736 שטימען; היטלער— 11.328.571 שטימען; דיסטערבערגער—2.557.876 שטימען; טעלמאן—4.971.079 שטימען; ווינטער— 111.477 שטימען.

מעגליך עס וועלען נאך זיין קליינע ענדערונגען, וואס וועלען אבער נישט האבען קיין בעדייטונג.

הינדענבורגען האט אזוי ארום געפעהלט צו אן אבסאלוטע מעהרהייט העכער 168.000 שטימען. ער וועט צוליב דעם זיך מוזען, ביי די צווייטע וואהלען, נאכאמאל פארמעסטען מיט היטלערן.

היטלער'ס א נייער אויפרוף

מינכען, 14 (ספ. טעל.) אדאלף היטלער האט היינט ארויסגעגעבען א נייעם אויפרוף צו זיינע אנהענגער און רופט זיי צו א ווייטערדיגען קאמף ביז א נצחון.

וואס מען זאגט אין די דייטשע רעגירונגס־קרייזען

בערלין, 14 (ספ. טעל.) אין די רעגירונגס־קרייזען איז מען צופרידען מיט'ן אויסגאנג פון די וואהלען. מען האלט, אז דער נצחון איז אין גאנצען אויף הינדענבורגס זייט.

אין די זעלבע קרייזען האלט מען, אז ביי די צווייטע וואהלען וועט הינדענבורג אויף זיכער געוועהלט ווערען.

אין פאריז

פאריז, 14 (ספ. טעל.) אין פראנקרייך האט מען פערפאלגט מיט גרויס אינטערעס די וואהלען אין דייטשלאנד. די צייטונגען ווידמען גרעסערע ארטיקלען דעם אויסגאנג פון די וואהלען.

מיט 7 יאהר צוריק

בערלין, 14 (ספ. טעל.) מיט 7 יאהר צוריק, דעם 26. אפריל 1925 האט הינדענבורג געזיגט מיט א מעהרהייט פון 899.438 שטימען. הינדענבורג האט דאן בעקומען 14.639.927 שטימען. פון 30.200.000 אפגעגעבענע גילטיגע שטימען.

די קאמוניסטען האבען דעמאלט בעקומען 1.789.420 שטימען און איצט מיט העכער 3 מיליאן שטימען מעהר.

בילדער פון וואהל־טאג אין בערלין

קאנצ ער ברינינג ביי דער וואהל־אורנע

הינדענבורג ערקלערט, אז ער שטעלט ווייטער ארויס זיין קאנדידאטור

בערלין, 14 (ספ. טעל.) פרעזידענט הינדענבורג האט היינט ערקלערט די אלע פארטייען, וואס האבען איהם געשטיצט, אז ער וועט אונבעדינגט ארויסשטעלען ווייטער זיין קאנדידאטור אויף פרעזידענט צו די צווייטע וואהלען.

הוגענבערג פערלאנגט פונאנדערצולאזען דעם רייכסטאג

בערלין, 14 (ספ. טעל.) הוגענבערג האט היינט ערקלערט, אז ער פערלאנגט פונאנדערצולאזען דעם רייכסטאג און בעשטימען נייע וואהלען אויף דעם 8־טען מאי. די צווייטע פרעזידענטען־וואהלען זאלען נישט פארקומען, נאר מען זאל פערלענגערן די קאדענץ פון פרעזידענט הינדענבורג אויפ'ן פארלאמענטארישען וועג.

אויפ'ן ווייטען מזרח

נייע כינעזישע און יאפאנישע מיליטערישע כחות ארום שאנכאי

מאסקווע, 14 (ספ. טעל.) די סאוויעטישע קארעספאנדענטען שטיצען זיך אויף כינעזישע קוועלען און גיבען איבער, אז לעצטענס זענען אנגעקומען קיין שאנכאי 15 גרויסע יאפאנישע טראנספארטען מיט נייע מיליטערישע גרופען.

יאפאנישע קוועלען גיבען ווידער איבער, אז כינעזער קאנצענטרירען היגטער שאנכאי נייע מיליטערישע כחות און די לעצטע טעג זאל אין דער סביבה פון האנג־טשאו האבען אנגעקומען די 9־טע כינעזישע דיוויזיע.

מיליארדן שאדענס אין שאנכאי

מאסקווע, 14 (ספ. טעל.) לויט כינעזישע אויסרעכענונגען זענען בעת די קאמפען אין שאנכאי חרוב געווארען 589 געוועלבער, 584 וואוינונגען, 59 פאבריקען און 204 פערשידענע פאבריקען.

די אלגעמיינע שאדענס בעטרעפען אנדערטהאלבען מיליארד דאלאר.

געוו. כינעזישער קייסער ווערט בעשולדיגט אין מלוכה־פערראט

מאסקווע, 14 (ספ. טעל.) לויט ידיעות, וואס זענען דא אנגעקומען, האט די נאנקינער רעגירונג פערעפענטליכט א רייה דעקלאראציעס, אין וועלכע זי טרעט שארף ארויס געגען די סעפאראטיסטישע טענדענצען פון מאנדזשוריען. די נייע מאנדזשורער רעגירונג ווערט אנגערופען א נישט בערעכטיגטע און דער געוו. קייסער פואי ווערט בעשולדיגט אין מלוכה־פערראט.

די פייערליכע לויה פון בריאנ'ען

אויבען — פרעמיער טארדיע האלט די טרויער־רעדע, רעכטס — די טרומנע ווערט ארויסגעטראגען פון אויסערן־מיניסטעריום.

נישט ערלויבט צו פערקויפען אלקאהאל

פון היינט אווענד ביז דאנערשטאג פרי

ווארשא, 14 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). עס איז ארויס א פעראָרדנונג, אז פון 15־טען מערץ 8 אווענד ביז דעם 17. מערץ 8 פריה, איז נישט ערלויבט צו פערקויפען אלקאהאל.

יודיש־קריסטליכער „גודוויל־קאמיטעט" שטעמפעלט דעם היטלעריזם

ניו־יארק, (יט"א) אין וואשינגטאן איז אונטערן פארזיץ פון ראדזשער שטרויס פארגעקומען א זיצונג פון יודיש־קריסטליכען „גודוויל־קאמיטעט", אין וועלכען עס בעטייליגען זיך פארשטעהער פון דער יודישער, פראטעסטאנטישער און קאטוילישער רעליגיאנס־געמיינשאפט.

דער קאמיטעט האט איינשטימיג אנגענומען א רעזאלוציע, אין וועלכער עס ווערט שארף געשטעמפעלט די היטלעריסטישע דראהונגען געגען יודען. די רעזאלוציע איז אויך ענערגיש אונטערשטיצט געווארען דורך דעם געוו. אמעריקאנער קריגס־מיניסטער ניוטאן בעקער.

Dr. med.
W. Eychner
אקושעריע און פרויען־קראנקהייטען
וואוינט איצט 4 צעגעלניאנא 4
(נעבען קינא „טשארי") טעל. 134־72
נעהמט אן פון $2\frac{1}{2}$ – 4 און פון 7 – 8 אווענד

בעראטונג פון דער אינדוסטריעלער־און סוחרים־דעלעגאציע פאר'ן אפפאהר קיין א"י

ווארשא, (יט"א) די טעג איז אין ביורא פון דער רעפרעזענטאנץ פון דער יודישער אגענץ אין פוילען פארגעקומען א בעראטונג פון דער דעלעגאציע פון אינדוסטריעלער, סוחרים און האנדווערקער מיט'ן אנטייל פון צאהלרייכע פארשטעהער פון פערשידענע צווייגען און בראנזשעס. אין פערלויף פון א לענגערער דיסקוסיע האבען די דעלעגאטען בעריהרט די פראגען, וועלכע אינטערעסירען זיי אין צוזאמענהאנג מיט די עווענטועלע מעגליכקייטען איינצואָרדנען די דאזיגע אינדוסטריע און האנדווערקער־צווייגען אין ארץ־ישראל. אין משך פון די לעצטע טעג האבען א רייה בראנזשעס איבערגעגעבען אויספיהרליכע מעמאריאלען מיט פראגע־בויגענס, וואס זענען נוגע די דאזיגע בראנזשען. די דעלעגאציע קיין א"י איז פעסטגעשטעלט געווארען אין פאלגענדען צוזאמענשטעל:

פון ווארשא — ד. בראמבערגער, אינזש. ב. באביס, צעטלין, אייזענפארב, ישראל פיינער, ב. פאגעלנעסט, קרישטאל, לעאן קירשענבערג, פעליקס לעווענפיש, מינץ, פריוועס, י. ראווינסקי, מ. ראפעל, רוסאטא, עדוואַרד שערעשעווסקי, יעקב שווארץ, י. שיפמאנאוויטש, מ. וואדזשיסלאווסקי און בראווערמאן. פון לעמבערג: אקסעלראט, סענ. ד"ר רינגעל, ד"ר ע. שמאראק. פון קראקא: י. מצחל, רפאל פעפער. פון ווילנע: מיכאל בלאך און ר. שפונט. פון לאדז: מאיר פלאצקער און ספעראַבאָווסקי. פון בריסק: טרובאָוויטש.

ווי בעקאנט, איז שוין די דעלעגאציע צוזאמען מיט דער עקסקורסיע, וואס איז ארגאניזירט געווארען פון דער פויליש־ארץ־ישראל'דיגער האנדעלס־קאמער, אפגעפאהרען קיין א"י.

געשלאָסען די שטאָקהאָלמער בערזע

מאָראַטאָריום פאַר קרויגער-קאָנצערן

דייטשלאַנד זאָל זיין שולדיג אין קרויגערס זעלבסטמאָרד

שטאָקהאָלם, 14 (ספּ. טעל.)) אין די פינאַנ־ציעלע אוןווירטשאַפטליכע קרייזען אין שוועדען, איז מען כסדר פאַרנומען מיט אויסזוכען מיטלען געגען שלעכטען איינפלוס, וואָס עס קאָן האָבען קרויגערס זעלבסטמאָרד אויפ'ן שוועדישען נאַציאָנאַלען און ווירטשאַפטליכען לעבען.

די שוועדישע רעגירונג

האָט, אויף אַ בעראַטונג מיט עקספּערטען אָנגענו־מען אַ רייהע בעשלוסען.

דער בערזע־ראַט האָט אויף אַ נאַכט־זיצונג בעשלאָסען צו שליסען די בערזע ביז צום אָפּרופען, ווייל מען דערוואַרט, אַז אויסלאַנד וועט פערקויפען אַ גרויסע צאָהל קרויגערס פּאַפּירען, וואָס וואָלט אַרויסגערופען געלד - שוועריגקייטען אויף דער בערזע.

אויף דער נאַכט־זיצונג פון שוועדישען פּאַר־לאַמענט איז אָנגענומען געוואָרען דער געזעץ־פּראָ־יעקט צו געבען דער רעגירונג פולמאַכטען צו גע־בען אינדיווידועלע מאָראַטאָריומס געוויסע אונטער־נעהמונגען.

נאָכ'ן בעשלוס פון פּאַרלאַמענט, האָט די רעגירונג אָפּגעהאַלטען אַ זיצונג און בעשלאָסען צו לאָזען אין קראַפט דעם בעשלוס פון פּאַרלאַמענט וועגען פולמאַכטען.

באַלד דערויף איז אויך בעשלאָסען געוואָרען נאָכצוקומען די בקשה פון קרויגער־קאָנצערן, וועגען אַ מאָראַטאָריום פאַר'ן קאָנצערן. פאַר דריי קלענערע אונטערנעהמונגען, וועלכע זענען פאַר־בונדען מיט'ן קאָנצערן, פאַר די יורשים און פאַר 4 קרויגערס מיטאַרבייטער, וועלכע האָבען פאַר־מעל איבערגענומען אַ רייהע פערפליכטונגען פון קאָנצערן.

דער מאָראַטאָריום וועט אָנהאַלטען ביז סוף מערץ.

וואָס זאָגט מען אין לאָנדאָן

לאָנדאָן, 14 (ספּ. טעל.) ווי „טיימס" גיט איבער איז די סיבה פון קרויגערס זעלבסטמאָרד געווען פינאַנציעלע שוועריגקייטען.

קרויגער האָט געהאַט דעם 1 אַפּריל צו צאָהלען אַ חוב פון 5—6 מיליאָן פונט שטערלינג

אַלע זיינע בעמיהונגען צו בעקומען די בוי־טיגע סומען האָבען זיך איהם נישט איינגעגעבען.

אין פּאַריז זאָגט מען, אַז דייטשלאַנד איז שולדיג

פּאַריז, 14 (ספּ. טעל.) די פראַנצויזישע פּרע־סע ווייזט ווייטער אָן, אַז די הויפּט־סיבה פון קריזיס פון קרויגערס קאָנצערן, איז געווען דאָס, וואָס דער קאָנצערן האָט נישט געקאָנט בעקומען פון דייטשלאַנד די סומע פון 525 מיליאָן מאַרק, וואָס זענען געווען צאָהלבאַר דעם 1. אָקטאָבער פ. י.

פּאַריז, 14 (ספּ. טעל.) עס איז בעקאַנט קרויגערס גרויסע ראָלע אין די דייטשע ענינים.

קרויגער האָט אונטערגעשריבען 56 מיליאָן שוועדישע קראָן אויף יאָנגס הלוואה אין יאָהר 1929 האָט קרויגער געגעבען דייטשלאַנד אַ הלוואה פון 25 מיליאָן דאָלאַר, וואָס האָט די דייטשען מעגליך געמאַכט צו סאַנירען איהר וואַלוטע.

די פראַנצויזישע צייטונגען ווייזען אָן, אַז ווען עס וואָלט געווען אַ האָפנונג, אַז די דייטשען וועלען בעצאָהלען, וואָלט קרויגער בעקומען אַנ־הלוואה אין אַמעריקא און עס וואָלט נישט געקומען צו דיין זעלבסטמאָרד.

דער שוועבעלער-קעניג

דער שוועדישער מיליאַרדער איווער קרויגער, וועלכער איז בעגאַנגען זעלבסטמאָרד

געשטאָרבען אַ דירעקטאָר פון קרויגער קאָנצערן

שטאָקהאָלם 14 (ספּ. טעל.) דער די־רעקטאָר פון קרויגער־קאָנצערן, ווערענדאַ, דער־וויסענדיג זיך וועגען קרויגערס זעלבסטמאָרד, האָט ער בעקומען אַ הערץ־שלאַג און איז געשטאָרבען.

——:o:——

בעעהרונג פון אַ גרויסען יודי־שען געלעהרטען אין אַמעריקא

ניו־יאָרק (יט"א) אין „יעיל־אוניווערזי־טעט" איז פאָרגעקומען אַ גרויסע פייערונג לכבוד דעם 60 יעהריגען געבורטסטאָג פון בעריהמטען פי־זיאָלאָג און כעמיקער פּראָפ. לאַפאַיעט בענעדיקט מענדעל, אַ יוד.

דער „יעיל־זשורנאַל פאַר ביאָלאָגיע און מע־דיצין" האָט אַרויסגעגעבען אַ ספּעציעלען נומער געווידמעט די גרויסע וויסענשאַפטליכע פערדינס־טען פון יודישען געלעהרטען.

סובווענצי פון דער רומענישער רעגירונג פאַר די יודישע קהלות

בוקאַרעשט, (יט"א) אַ דאַנק די פּיל־מאָליגע אינטערווענצען פון די יודישע דעפּוטאַטען און קהלה־פאָרשטעהער האָט דער קולטוס־מיניס־טער פעראָרדענט אויסצוצאָהלען די יודישע קהלות די בעשטימטע סובווענצען פאַר'ן יאָהר 1931 אין דער הויך פון 3.793.408 ליי.

די דאָזיגע סומע וועט פערטיילט ווערען צווי־שען די יודישע קהלות אין אַלע פּראָווינצען פון רומעניען.

יודישע אַקאַדעמישע וועלט־קאָנפערענץ

ווערט צונויפגערופען קיין תל־אביב אין חודש אַפּריל

ירושלים (יט"א) ווי מען טיילט מיט וועט אויף דעם מיטען פון מאָנאַט אַפּריל צונויפגערופען ווערען קיין תל־אביב אַ וועלט־קאָנפערענץ פון יו־דישע סטודענטען. די אויפגאַבע פון דער קאָנפע־רענץ וועט זיין צו בעהאַנדלען די לאַגע פון דער יודישער סטודענטנשאַפט אין די גלות־לענדער, די אויפנאַהמס־מעגליכקייט פון העבּרעאישען אוני־ווערזיטעט און היגיענע־אינסטיטוט פאַר יודישע סטודענטען פון פערשידענע לענדער. ווי אויך די ראָל פון דער יודישער סטודענטנשאַפט אין דער ציוניסטישער בעוועגונג און דער העבּרעאישער קול־טור־אַרבייט.

אַלע יודישע סטודענטען־אָרגאַניזאַציעס אין פערשידענע לענדער זענען איינגעלאַדען געוואָ־רען צו שיקען זייערע פאָרשטעהער צו דער וועלט־קאָנפערענץ.

אַ יוד רעפּרעזענטירט טשעכאָ־סלאָוואַקיי

אין די געטע־פייערונגען אין ווייטאַר

פּראַג, (יט"א) דער בעקאַנטער דיכטער און איבערזעצער פון געטעס ווערק אויף טשעכיש, פּראָפ. אָטאָקאַר פישער, אַ יוד, איז איינגעלאַדען געוואָרען אַלס פאָרשטעהער פון טשעכאָסלאָוואַקיי צו די געטע־פייערונגען אין ווייטאַר

ציהונג פון דער מלוכה-לאָטעריע

5-טע קלאַס, 4-טער טאָג

[illegible] 121976

5000 zł na nr. 107052

Po 3000 zł. na nr. nr. 467 4746 32526 45025 60503 64475 93098 103558 1386958

Po 2000 zł. na nr. nr. 147 1811 6550 26558 33169 93856 98521 105356 107608 112537 113625 115121 153398

Po 1000 złotych na nr. nr. 9386 13859 15841 19568 27804 30812 31431 32881 33695 38724 41344 43302 44931 54768 58104 60387 67123 71005 89479 94849 94915 98897 102306 102718 113035 123703 127446 135493 145528 146900 154123 159054

Po 500 złotych na nr. nr. 346 404 1174 2077 2573 3445 4630 63664 8778 13195 14252 16041 16201 16385 16600 18346 18434 18673 18847 19148 19799 27799 28446 29558 29777 29891 32597 33118 33540 33982 33984 34256 36787 37929 38659 38962 39871 40524 43344 43530 43909 44303 44428 44783 45124 45492 45608 45717 46020 49193 50736 51276 51507 524466 53037 53388 54567 55237 56893 57455 58816 60368 60998 61857 61888 62636 64065 64133 65197 65617 65621 65786 66229 68319 69624 70000 70692 71592 71719 72602 72936 741866 74474 75041 75523 76570 78550 79690 80027 80347 81040 81072 81817 85612 86117 86578 87194 87559 88043 90015 92050 92057 93374 93390 94564 97063 97634 98799 98863 99504 99788 102560 102577 102856 102860 103147 104312 104656 105477 106554 108211 108900 108948 109047 109212 109264 111609 113614 114806 115007 115539 117953 118400 118987 119121 120668 120890 121583 122089 122238 123176 123884 123866 127221 127814 128300 129644 130001 130495 131391 131407 1322196 132902 132913 133384 134132 134194 135046 135702 136134 136140 136362 136450 139654 139797 140363 143286 143296 143778 143929 146228 147920 148958 149703 149985 150878 152661 152878 154480 154547 155320 165780 1567880 157785 158287 1586166 159926

Po 250 złotych wygrały numery następujące:

31 63 90 108 217 40 338 409 32 33 57 67 81
530 660 765 93 808 935 1001 43 118 239 309 27
62 486 601 11 710 72 823 70 71 2034 81 217
23 99 475 515 794 933 57 66 87 3045 70 174 206
65 338 486 507 38 623 739 64 92 816 26 59 924
70 79 4029 46 82 88 136 54 215 304 2295 500 19
40 61 75 92 648 803 86 917 43 5132 42 241 330
32 71 457 78 529 53 75 729 856 61 907 6017
52 128 37 71 80 373 482 566 8185 19 38 39 7119
33 55 212 44 85 325 50 79 455 84 522 29 53 63
95 601 99 721 26 53 70 893 8037 80 165 249 368
417 690 862 959 9093 116 306 25 476 534 602 18
39 67 907 18 51 84 10027 80 162 204 48 400 43
59 760 816 74 981 11058 69 163 216 54 337 522

89 629 753 84 806 [illegible]
87 301 38 511 637 49 52 720 806 974 13015 34 92
327 58 63 263 382 403 73 777 542 46 612 725
920 14048 168 272 354 63 503 5 12 31 65 92 636
71 772 811 71 81 946 52 15008 175 339 53 427 36
40 89 534 719 69 800 46 993 16115 20 34 69 89 97
223 59 466 87 91 95 546 53 630 99 828 57 66 84
17169 81 99 315 93 516 68 749 834 84 954 79
18026 44 73 109 62 228 60 314 18 434 36 56 92
517 672 73 790 800 921 19122 24 89 335 54 535
65 625 91 726 835 44 86 20008 9 29 158 71 201 87
326 42 90 406 530 63 630 43 88 703 62 83 21000
47 62 186 200 10 94 319 76 426 49 96 552 746
81 843 84 905 28 31 75 22127 55 203 12 39 62
73 383 98 471 510 17 47 62 647 23004 31 110 27
70 298 348 97 461 97 598 629 704 812 19 950 61
24059 182 359 424 38 52 533 88 721 99 861 25178
225 70 80 437 403 29 545 654 818 37 48 62 25078
90 103 13 361 531 41 68 75 638 756 807 933 35
79 27071 155 58 87 212 42 59 310 13 90 553 630
94 898 873 28064 65 81 158 334 460 61 517 86
636 57 96 715 22 53 59 838 64 932 29024 28 51
105 74 211 79 81 344 59 409 13 92 593 695 759
30062 81 143 89 271 80 310 28 47 407 68 514
82 85 797 837 61 992 31271 319 33 472 89 669
782 855 32013 101 82 205 41 330 44 405 11 300
11 31 617 751 806 33096 380 205 66 327 36 563
618 48 761 852 61 75 34103 13 72 96 253 432 949
35028 231 36 321 28 58 409 10 33 531 66 612 800
25 995 96 36042 89 98 110 328 407 503 647 65
751 900 32 62 37060 162 92 277 715 808 936 38056
72 78 705 37 402 43 95 96 553 611 28 63 720 58
833 49 39098 209 10 67 312 38 39 466 527 782
884 956 40034 41 130 35 97 243 45 65 332 412
503 4 729 51 85 821 918 55 69 70 41015 70 87
104 37 56 95 235 338 562 96 97 618 65 79 762 826
68 905 31 45 42045 162 81 232 42 54 79 528 608
726 64 72 811 24 62 919 60 42068 154 66 283 304
15 402 13 600 16 75 706 893 44118 76 208 310 439
50 61 594 610 700 81 836 55 944 45105 16 29 45
307 45 427 67 530 65 76 672 779 859 941 46007 24
51 164 88 259 94 353 66 579 96 601 46 768 77
47053 104 270 97 322 34 59 78 85 452 62 817
48007 119 65 213 65 402 52 89 507 64 603 52
741 42 868 992 49117 250 60 339 81 91 422 31
43 81 572 98 712 51 805 923 50013 68 88 377 406
21 65 500 12 602 39 735 850 60 975 51011 80 100
46 205 9 11 323 30 42 454 539 64 629 63 706 11
22 56 994 52045 82 147 482 83 89 530 74 703 8
10 50 94 97 867 73 86 942 82 84 53009 50 64 77
109 26 62 77 219 367 69 421 513 27 28 56 64 85
622 27 765 803 69 909 54110 86 261 455 528 51 93
602 10 57 719 807 48 86 921 30 60 55041 164
201 17 396 507 17 786 825 969 96 56042 288 389
430 587 95 673 749 81 836 57004 6 175 182 277
307 8 420 88 559 89 615 702 21 826 55 978 58004
14 23 56 108 87 314 422 39 41 89 533 95 733 814
57 977 59005 19 89 156 315 68 72 558 64 746

60357 454 55 232 47 62 [illegible]
587 860 942 61 63 61110 37 292 419 316 32 624
69 845 946 63 62030 52 67 88 266 317 62 83 96
404 38 558 722 868 63019 113 29 34 364 424 94
531 688 90 829 73 77 909 64018 26 198 303 72
411 91 98 538 95 647 740 807 944 67 69 95223
31 42 344 429 33 522 697 761 979 81 66033 37 109
258 69 85 405 23 85 539 830 965 67021 74 174 253
308 67 555 77 634 77 801 45 67 91 960 68089 101
203 305 47 493 536 756 69041 44 211 89 393 405
46 90 670 75 811 67 70053 68 78 80 288 90 363
89 688 835 74 930 46 71180 353 502 712 801 50
961 68 72010 34 49 82 181 229 33 39 311 62 76
501 669 716 897 946 73053 52 136 77 85 207 52 91
437 586 618 59 702 62 74014 69 87 101 81 214 28
45 391 510 13 30 66 601 61 96 919 83 75135 43
83 226 41 486 559 906 76353 407 26 27 545 660
722 34 95 838 53 77044 86 168 410 52 78 83 531
34 88 662 94 723 65 800 965 78148 200 50 81 318
47 60 92 454 84 507 50 611 715 38 80 819 35 52
70 79199 380 491 525 35 613 44 749 820 60 94 528
93 80112 96 301 52 90 92 424 542 67 65 89 658
99 759 70 953 81006 39 64 325 52 401 506 86 90
713 870 915 744 82172 228 71 325 472 599 606 10
59 732 80 296 83006 11 12 16 213 54 74 322 402 5
29 520 64 619 711 20 65 882 942 84106 85 89
223 335 58 83 477 580 90 638 46 726 65 846 52
72 979 85087 289 92 403 71 521 86 811 77 913 27
91 86073 146 405 55 619 88 758 99 907 23 58 87003
20 144 77 299 333 506 17 57 625 41 77 92 721 35
45 80 97 989 83 88121 341 442 567 79 86 809 21
72 73 89012 61 48 158 516 783 858
90135 252 451 532 35 692 745 822 44 906 98
91159 311 42 602 86 805 962 92131 39 41 56 57
319 418 522 24 33 86 605 18 85 751 79 805 932
93003 29 181 93 270 83 408 97 523 70 92 648 66
73 758 69 933 69 94145 60 358 68 527 74 649 55
62 79 757 816 26 63 87 965 65020 108 38 63 70
226 30 363 479 536 700 52 56 75 96233 54 311 43
528 683 701 800 60 89 984 97065 72 93 97 158 248
52 446 66 510 21 46 73 82 615 18 37 86 817 58
97 985 98038 [illegible] 239 55 750 812 44 66 99129
81 278 316 [illegible] 640 63 811 99 917 100033 125 28
201 8 37 427 64 80 625 54 55 715 834 907 57
101018 75 79 111 63 68 98 316 416 69 519 43 621
722 75 897 962 93 102085 123 27 44 96 216 51
383 556 668 758 60 811 23 909 74 88 96 103090
153 218 325 422 32 619 24 33 40 745 912 104056
76 129 30 249 321 420 22 529 660 68 94 773 88
826 49 105050 61 139 63 567 595 721 79 87 99
933 93 106005 59 109 90 231 69 71 37 615 725 63
920 107019 44 118 23 226 91 305 411 540 614 704
823 38 939 108019 83 94 303 31 403 546 688 734
43 92 888 911 64 109031 292 308 64 416 28 49
88 553 64 616 31 37 57 59 70 738 39 60 944 110091
113 17 282 380 453 608 725 895 907 111026 36
140 80 98 252 306 59 456 78 85 553 631 33 56 88
832 36 53 906 12 77 112148 440 46 55 544 45 643

[illegible] 54 75 949 56 62 [illegible] 157 85 312
22 35 67 460 67 698 739 67 805 94 954 114246 317
52 443 684 876 81 900 33 57 69 115051 77 78 102
99 297 313 44 57 441 67 589 94 716 116003 119 [illegible]
330 90 440 51 54 518 36 43 612 40 41 89 774 [illegible]
91 990 117064 87 116 25 49 218 303 74 449 605
14 37 56 70 71 85 718 889 118025 191 271 337 418
91 534 75 91 645 738 47 55 872 956 119157 238
93 307 17 43 450 64 97 527 76 788 805

120020 102 59 66 228 50 55 85 88 190 410 542
52 676 738 956 92 121055 99 171 235 316 54 410
505 10 68 608 41 743 969 122081 132 214 75 397
404 548 619 42 62 701 21 822 971 123109 10 221
304 17 85 97 404 93 578 614 860 124110 74 96
248 322 29 58 88 511 30 603 16 58 65 774 92
810 125216 330 410 79 551 625 766 903 18 26 27
44 126 240 78 95 442 92 530 678 765 865 956
127049 131 221 23 32 63 472 528 664 729 867 928
40 43 63 128091 218 38 393 507 8 17 30 55 669
80 88 711 48 51 924 129013 171 257 302 61 62
457 501 618 850 905 33 130097 143 266 376 552
78 754 86 818 995 131102 235 382 95 405 10 22
54 513 615 768 802 132018 37 60 133 76 256 372
444 510 73 682 786 840 983 133001 8 40 78 143
89 248 703 32 417 628 71 87 719 37 873 75 948
55 134004 165 374 441 615 819 74 978 135181
212 356 514 71 80 616 86 827 902 136985 179 212
25 315 54 81 431 53 533 36 65 615 55 91 701 10
18 842 50 97 904 18 23 24 62 137100 55 275 303
10 458 572 650 875 79 96 945 138046 59 231 93
321 409 535 41 752 868 80 941 55 58 139093 351
437 47 551 80 690 715 81 951 67 140002 8 70 196
309 17 56 81 87 416 511 639 41 51 782 968 141026
190 98 201 59 305 39 48 71 86 401 34 48 655 393
904 32 142004 26 106 46 53 212 44 48 50 72 473
17 41 502 20 26 75 87 719 77 918 81 95 143020
117 59 228 73 338 563 620 24 766 902 144247 49
63 325 57 421 83 85 666 73 700 42 845 989 96
145020 248 400 754 81 829 970 88 146033 80 88
89 101 38 58 69 286 420 36 42 572 630 34 72
778 838 41 45 953 147030 112 312 35 432 539
45 62 94 635 39 722 936 70 148008 48 147 257
354 96 443 59 95 645 83 733 72 854 85 922 50
149055 299 324 93 428 569 99 910 17

150128 373 683 773 85 96 870 73 151060 123
235 39 304 28 467 72 534 651 714 74 78 873 983
152050 97 175 275 392 96 458 630 77 795 858
904 153118 25 97 212 44 56 86 455 97 538 78 79
694 710 851 97 940 52 154218 82 340 416 23 29
904 9 77 155024 72 104 92 223 370 465 510 47
636 81 783 820 947 156062 99 157 31 341 425 65
505 676 807 935 157064 103 9 34 41 222 68 369
96 417 505 60 61 644 703 40 54 61 882 907 17
45 158003 115 70 204 61 66 308 92 415 61 503
657 801 33 72 97 987 159083 123 28 77 204 9 43
75 352 493 91 633 622 772 979.

לאדז, 15 מערץ 1932

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז, 15 מערץ 1932

דער פחד פאר עקספערימענטען

ביז דא נישט לאנג האט די רעגירונג געפיהרט בלויז א עטאטיסטישע פאליטיק. דאס הייסט, זי האט געשטרעבט איבערצונעהמען פערשידענע צווייגען פון ווירטשאפטליכען לעבען, פאבריקאציע, האנדעל א. ד. גל. איצט איז די דאזיגע פאליטיק געווארען פערברייטערט. די רעגירונג וויל אויך מאנאפאליזירען און צענטראליזירען דעם האנדעל.

מען וויל פון טויזענט סוחרים פערקלענערען אויף הונדערט, און וואו עס זענען דא הונדערט זאלען ווערען נאר צעהן סוחרים. דאס איז מאנאפאליזאציע און צענטראליזאציע.

די צאהל סוחרים, האלט מען, איז צו גרויס, זיי צאהלען אפילו אין סקארב אריין שעהנע עטליכע הונדערט מיליאן גילדען „פאדאטעק" און נאך מעהר צאהלען זיי אנדערע שטייערען, אבער דאס, האלט מען, וועט מען אזוי אויך ארויסבעקומען פון זיי.

די רעגירונג טוט אלץ, כדי די צאהל סוחרים זאל ווערען קלענער, מען שטיצט אלע קארטעלען מיט שטייער־הנחות און מיט אנדערע קאנצעסיעס, ווייל די קארטעלען ווילען צענטראליזירען דעם האנדעל, פערקלענערען די צאהל סוחרים.

פרעגט זיך דעריבער, ווער־זשע וועט צאהלען שטייערען? די קאאפעראטיווען שטיצט מען מיט קרעדיט און מיט קליינע שטייערען, און זיי גראבען אונטער די עקזיסטענץ פון די סוחרים. מען נעמט שטייערען פון הונדערטער פאבריקען פון שול־העפטען, און מען איז פונדעסטוועגען גרייט איבערצוגעבען דעם מאנאפאל פון שול־העפטען א פוילישען פאעט, א געוועזענעם פולקאווניק.

טויזענטער סוחרים האבען געלעבט און געצאהלט שטייערען פון פארמאצעווטישען האנדעל; איצט געהט דאס אונטער, ווייל די קראנקען־קאסעס ארבייטען אויס אליין אלע ארטיקלען, וואס זענען נויטיג, טויזענטער סוחרים, וועלכע צאהלען שטייערען פערלירען זייערע פערדינסטען צוליב דער מאנאפאל־טעטיגקייט פון מלוכה׳שען תבואה־אמט.

ביי ליפערונגען פאר די מלוכה׳שע אינסטיטוציעס זאל מען אויסמיידען די סוחרים. דעם האלץ־האנדעל נעמט איבער די מלוכה. מען גרייט זיך איצט צוצונעמען פרנסה ביי נאך טויזענטער שטייער־צאהלער, ווייל מען וועט ביי זיי צונעמען דעם האנדעל מיט מאנאפאל־ארטיקלען. דעריוף וועט מען עפענען ספעציעלע רעגירונגס־געוועלבער אין גאנצען לאנד.

מען האט אפילו האלב אפיציעל געמאלדען, אז מען וועט נישט מאכען קיין מאנאפאלען אויף דער קאלאניאל־בראנזשע. אבער עס איז א פאקט, אז איבער די סוחרים שוועבט אן אויפהער דער פחד פון איינפיהרען מאנאפאלען און מאנאפאל־פריווילעגיעס, קיין שום סוחר איז איצט נישט זיכער, אז ער וועט לאנג זיך קענען האלטען ביי זיין האנדעל, עס קען יעדעס מאל קומען א גזרה, אז אויף דעם האנדעל ווערט איינגעפיהרט א מאנאפאל, אדער עפעס עהנליכעס.

דער סוחר און דער האנדעל האט אויפגעהערט צו זיין א נארמאלער, שטענדיגער פאקטאר אינ׳ם ווירטשאפטליכען לעבען. יעדער סוחר קוקט אויף זיך און אויף זיין טעטיגקייט, ווי אויף א נישט זיכערע ארבייט, וועלכע מען קען איהם ראפטום צונעמען.

די דאזיגע אומזיכערקייט ברענגט אריין א כאאס אין גאנצען ווירטשאפטליכען לעבען. דאס ברענגט אומגעהויערע שאדענס נישט בלויז די סוחרים און האנדעל, נאר אלע צווייגען פון ווירטשאפטליכען און פינאנציעלען לעבען אין לאנד, דאס דעמאראליזירט די שטימונג און האנדעל אין אלע געביטען.

כל זמן די רעגירונג וועט נישט אפען און קלאר זיך ענטזאגען פון די נייע עקספערימענטען, אויפ׳ן לייב פון ווירטשאפטליכען לעבען, וועלען מיר זיך נישט קענען ארויסרייסען פון קריזיס, דאס איז די סיבה, וואס ביי אונז איז דער קריזיס שווערער און אומדערטרעגליכער.

מיר ליידען נישט בלויז פון קריזיס, נאר פון אומגעלונגענע עקספערימענטען, פון די פערשידענסטע פראבעס פון מאנאפאליזאציע, קארטעליזאציע און צענטראליזאציע, וואס דאס אלץ צוזאמען וויל אונטערגראבען די לעבענס־עקזיסטענץ פון דריי מיליאן איינוואוינער אין לאנד.

וו. צ.

בעפרייט די ארעסטירטע יודען אין סלאוואקיי

פראג. (יט"א) פון לוצענעץ, דרום־סלאוואקיי, טיילט מען מיט, אז אלע 7 יודען, וועלכע זענען מיט א קורצער צייט צוריק ארעסטירט געווארען אונטער דער בעשולדיגונג פון אנטייל אין די געשעהענישען פון יאהר 1918, זענען שוין בעפרייט געווארען.

די ארעסטירטע זענען בעפרייט געווארען לויט׳ן בעפעהל פון פרעשבורגער אבער־פראקוראר, וועלכער האט פעסטגעשטעלט, אז אין הסכם מיט׳ן טראקטאט אין טריאנאן טאר מען נישט פאר די נאך־קריגס־חטאים פערפאלגט ווערען.

צו דער דאזיגער ענטשיידונג האט אויך פיל מיטגעווירקט דער יודישער דעפוטאט אנדושעלא גאלדשטיין.

דער אויפגעלעבטער אינטערעס צו א״י

וואס וועלען געבען די גרויסע דארטיגע אימפרעזעס?

זעהר פיעל מענשען פאהרען איצט קיין ארץ ישראל, עס פאהרען איינצעלנע פערזאנען און גרעסערע גרופען. פון פוילען און פון אנדערע לענדער. עס פאהרען יודען, עס פערנעהמען זיך צו פאהרען אויך פיל נישט יודען. די אלע טוריסטען ציהען קיין פאלעסטינע די גרויסע אימפרעזעס, וואס ווערען דארט איינגעארדענט און וואס וועלען האבען א בעדייטונג סיי א ווירטשאפטליכע, סיי א קולטורעלע. עס ציהט צו די גרויס פערמאסטענע אויסשטעלונג פון נאהענטען מזרח, וואס עפענט זיך אין תל־אביב און די גראנדיעזע מכביהדע. וועלכע איז פערבונדען מיט דער אויסשטעלונג. וועגען דעם אויפגעלעבטען אינטערעס צו ארץ ישראל שרייבט דר. י. טהאן אין „נאווי דזיענניק".

תל־אביב ארדענט איין א גרויסע אויסשטעלונג. וואס בעדייט דאס: דאס בעדייט, אז די יודען מאכען א פרוב צו בעקענען אייראפע מיט אזיען און אזיען מיט אייראפע. פיל מלוכות וועלען זיין רייך פערטראטען אויף דער אויסשטעלונג און זיי וועלען פרובען געפינען נייע אפזאץ־מערק. דאס טוען מלוכות, וועלכע בעזיצען אונטערנעהמונגס־גייסט, ווייל א סוחר איז נישט דער, וועלכער עפענט א קרעמעל נעבען דעם שוין עקזיסטירענדיגען און קוים אטעמדיגען, נאר א סוחר איז דער, וועלכער עפענט נייע אפזאץ מערק, וועקענדיג ביי שלאפענדיגע מענשען לעבעדיגע בעדערפענישען פון א בעסער און בעקוועמער לעבען.

די אויסשטעלונג אין תל־אביב קאן ווערען אנ׳אויסגאנגס־פונקט פאר א שטארקער עקאנאמישער ענטוויקלונג אויף אזא פונקט פון דער ערד, וואו דער לעבענס־ניווא איז דערווייל זעהר א נידריגער. און גלייכצייטיג קאן זיך די וועלט איבערצייגען, וואס די יודען האבען שוין בעוויזען דארט צו שאפען אין משך פון דער קורצער צייט, וואס זיי ארבייטען זיך אין לאנד. די יודען האבען בעוויזען צו פערפיינערען דאס, וואס די ערד גיט אליין ארויס און גלייכצייטיג האבען זיי בעוויזען איבערצופיהרען קיין פאלעסטינע אזעלכע צווייגען פון דער פראדוקציע, וועגען וועלכע מען האט אין דאזיגען לאנד מיט עטליכע יאהר צוריק אפילו נישט געחלומט...

נעבען דער אויסשטעלונג ארדענט איין דאס יודישע ארץ־ישראל א ספארט־אימפרעזע אין בריטישען מאסשטאב. דאס איז פאר אונז זעהר בעוואונשען, ווייל מיר האבען ווירקליך געוואלט בעוויזען, אז א געבויגענער רוקען איז נישט קיין ארגאנישער טייל פון יודען. מען קאן זיך פארשטעלען א יוד אויך מיט אנ׳אויסגעגליכענעם רוקען. ער מוז נאר האבען דערצו א ביסעל פרייהייט, ער מוז נאר האבען די מעגליכקייט א ביסעל צו זיין ער אליין...

פון אנהויב אן האבען מיר געטענהט צו דער וועלט: גיט אונז אנ׳אייגען ווינקעלע און מיר וועלען אייך ווייזען ווי שנעל מיר קאנען אראפווארפען דעם הויקער, וועלכער איז ביי אונז אנגעוואקסען אין דער ענגשאפט פון געטא. מיר האבען צוגעזאגט א פולשטענדיגע אויפלעבונג פון יודישען פאלק אין פאלעסטינע, און אט האט זיך די אויפלעבונג שוין אנגעהויבען. טויזענטער און טויזענטער וועלען זיך איבערצייגען מיט די אייגענע אויגען. אז מיר זענען ווירקליך שוין ארויף אויף דעם וועג.

אונזער טיפע איבערצייגונג איז, אז יעדער פון די טוריסטען, אויף וויפיל ער וועט נישט פערבלייבען אויף שטענדיג אין פאלעסטינע, וועט ער צוריקקומען פון דארט אלס בעסטער אגיטאטאר און דערווייל וועט מען זיך איבערצייגען אין ירושלים און אין לאנדאן אין די קרייזען פון דער ענגלישער ביוראקראטיע און פון מופטי, אז פאלעסטינע איז פאר די די יודען פון דער גאנצער וועלט נישט גלאט אזוי זיך א קאפריז...

גרויסער אינטערעס צו רוסלאנד אין יאפאן

די יאפאנישע אינטעליגענץ ענטציקט זיך מיט טאלסטאי׳ען און לענינ׳ען

אין לאנדאן איז די טעג פארגעקומען אנ׳אינטערעסאנטער פארטראג. דעם פארטראג האט געהאלטען ד״ר טאבען מאגי, דער פארשטעהער פון די יאפאנישע פראפעסיאנעלע פעראייניגע, א.ד.ט. „רוסלאנד און יאפאן."

דער רעפערענט האט גערעדט מיט גרויס סימפאטיע וועגען לענינען און די סאוויעטען, און וועגען די פריינדליכע בעציהונגען צווישען רוסלאנד און יאפאן האט ער זיך אפגערופען ווי וועגען א העכסט נויטווענדיגער זאך. דער רעפערענט האט באלד ערקלערט, אז ער געפינט זיך אין אפאזיציע צו זיין רעגירונג און צו דער מיליטערישער אוואנטורע, וואס שפילט זיך איצט אפ אין מאנדזשוריען און אין שאנכאי. הגם די זיבעציג מיליאן יאפאנער, האט ערקלערט דער רעדנער, ווערען דערשטיקט אויף זייערע קליינע אינזלען, וועלכע זענען איבערבעפעלקערט, און מען דארף געפינען אנ׳אויסוועג פון דער לאגע, קאנען אבער דעם אויסוועג געפינען בלויז די סאציאליסטען. צום בעדויערען איז זייער צאהל אין יאפאנישען פארלאמענט זעהר א קליינע: סך הכל 5 פערזאן אויף א צאהל פון 446 דעפוטאטען.

אויך אין די פראפעסיאנעלע פעראייניגען, וועלכע זענען ערלויבט געווארען ערשט אין יאהר 1912, איז זייער צאהל זעהר א קליינע. די פעראייניגען זענען געבויט לויט דעם מוסטער פון די אמעריקאנישע און זיי פערנעהמען זיך כמעט אויסשליסליך מיט פראקטישע פראגען דע־מיט ערקלערט זיך דער אומשטאנד, וואס די פראפעסיאנעלע פעראייניגען אונטערשטיצען איצט די רעגירונג אין איהר אימפעריאליסטישער פאליטיק. דער רעדנער ערקלערט דעם פאקט דערמיט, וואס די ארבייטער לאזען נישט אריין אין זייערע פעראייניגען די פארשטעהער פון דער אינטעליגענץ. וועלכע איז פערנומען מיט אבסטראקטע דיסקוסיעס.

אין די קרייזען פון די געבילדעטע מענשען אין יאפאן איז פאראן א געוואלדיגער אינטערעס צו רוסלאנד און צום רוסישען שאפען. עס איז נישטא קיין יאפאנישער אינטעליגענט, וואס זאל נישט האבען געלייענט טאלסטאי׳ען און נישט זיין בעקאנט מיט די ווערק פון לענינען. די קאמוניסטישע פראפאגאנדע איז אין יאפאן פערווערט, אבער די יאפאנישע פראפעסארען און סטודענטען לייענען זעהר פיל קאמוניסטישע ליטעראטור.

דער קאמוניזם האט א ווירקונג נישט נאר אויף די אקאדעמישע קרייזען. נישט קוקענדיג אויף אלע בעמיהונגען פון די פראפעסיאנעלע פעראייניגען דרינגען דאך די באלשעוויקעס אריין אין זיי, דאסזעלבע איז מיט דער סאציאליסטישער פארטיי, וועלכע בעמיהט זיך מיט אלע מעגליכקייטען זיך אנטקעגענצושטעלען דער קאמוניסטישער פראפאגאנדע.

בנוגע די אינטערעסען פון יאפאן אין כינע האט דער רעפערענט געזאגט:

אין מאנדזשוריען זענען פערהאן אנ׳ערך 30 מיליאן כינעזער און בלויז 200000 יאפאנער. אבער העכער 75 פראצ. פון אלע קאפיטאלען, וואס זענען אינוועסטירט אין דעם לאנד, זענען אפאנישע. צו זיי געהערען 90 פראצענט פון די קויהלען און אייזען־גרובענס. אלע כמעט בענק, א גרויסע צאהל קאנצעסיעס געהערען צו די יאפאנער, דעסגלייכען די עלעקטרי־סטאנציעס, די גאז־ווערק, טראמווייען א.א.וו. צו די יאפאנער האבען אויך געבויט די אייזענבאהנען. אין די אלע אונטערנעהמונגען זענען דורך די יאפאנער אריינגעלעגט געווארען קאלאסאלע קאפיטאלען, וועלכע האבען געבראכט גרויסע דיווידענדען, ביז די כינעזער האבען נישט אנגעהויבען צו שטרייכען די פלענער פון די יאפאנער און געטון האבען זיי עס אויף אנ׳אמת אזיאטישען אופן. זיי האבען אנגעהויבען בויען פאראלעלע אונטערנעהמונגען נעבען די יאפאנישע. נעבען א יאפאנישער באהן האט מען געבויט א צווייטע באהן, נעבען אנ׳עלעקטראווניע א צווייטע עלעקטראווניע א.א.וו. עס האט זיך אנגעהויבען א שטארקער עקאנאמישער קריג, פון וועלכען דער יאפאנישער קאפיטאל האט זעהר געליטען.

דער יאפאנישער סאציאליסט האט אייגענטליך נישט געגען אנ׳אקופאציע פון מאנדזשוריען. ער איז בלויז געגען דער אקופאציע פון די קאמוניסטען אדער קאפיטאליסטען. אבער ווען מאנדזשוריען וואלט זיך געפינען אין די הענד פון די סאציאליסטען, וואלטען זיי מיט דער הסכמה פון דער בעפעלקערונג איינגעפיהרט דארט א סאציאליסטישע ארדנונג...

„מען שלאגט יודען"

פון וו. זשאבאטינסקי׳ס א פארטראג אין בריסעל

אין בריסעל האט די טעג געהאלטען א אינטערעסאנטען פארטראג וועגען מצב פון די יודען אין פערשידענע לענדער דער רעוויזיאניסטישער פיהרער וו. זשאבאטינסקי. אין זיין רעפעראט האט ער צ. א. געשילדערט דעם מצב פון פאלק בנוגע פיזישען אנגריף, וועלכער הערשט ביי די יודען אין פערשידענע לענדער.

עס איז אומגליקליך קלאר צו מאכען, אז מיר לעבען איצט אין א צייט פון סכנה. עס איז אפילו זעהר דערבידערגענדיג צו רעדען אין 20־טען יאהר הונדערט וועגען דעם, אז מען שלאגט, אויב מיר וועלען אבער אויסרעכענען אלע לענדער, וואו עס זענען פארגעקומען אנפאלען אויף יודען, וועט עס זיין אזוי לאנג, ווי לאנג עס איז די רשימה פון לענדער אין דער געאגראפיע. אין כמעט אלע לענדער האט עס שוין געטראפען. מיר אינטערעסירען אבער ספעציעל צוויי לענדער: מעקסיקע און דייטשלאנד, ווייניג פון אייך ווייסען, אז אין מעקסיקע זענען פערהאן יודען. נישט לאנג האט זיך אנגעהויבען די איינוואנדערונג אהין. דער יודישער ישוב איז נאך קליין. אומעטום, וואו עס זענען פערהאן יודען, איז פערהאן אנטיסעמיטיזם. מיר האבען עס געוואוסט, מיר האבען אבער גערעכענט, אז ט׳מוז געדויערען א יאהר הונדערט ביז ער קומט אן. אין מעקסיקע האט עס אבער געדויערט בלויז 7 יאהר. איצט לייענען מיר אין די צייטונגען וועגען פיזישע אנפאלען אויף יודען אין מעקסיקע.

דאס צווייטע לאנד, וואס אינטערעסירט מיר ספעציעל איז דייטשלאנד. דייטשלאנד איז דאך געווען דאס לאנד פון אסימילאציע פאר עקסעלאנץ דאס לאנד, וואו יודען האבען זיך צוגעפאסט מיט דער גרויסער בעפעלקערונג און זענען אריינגעדרונגען אין אלע געביטען פון דער וויסענשאפט און ליטעראטור. פאליטיק און קונסט. דייטשלאנד גילט דאך אלס די קולטורעלסטע לאנד אין דער וועלט. ווען מען וואלט אונז מיט 20 יאהר צוריק געזאגט, אז אין דייטשלאנד קענען פארקומען אזעלכע אויסברוכען. וואלטען מיר עס נישט געגלויבט. מיר האבען גערעכענט, אז קולטור מאכט אוממעגליך אזעלכע אנפאלען. איצט מוזען מיר רעווידירען די דאזיגע אנשויאונג. אלץ איז מעגליך ביי יעדען צושטאנד פון קולטור. דאס יודענטום האט נאך אבער ביז איצט נישט פערשטאנען די סכנה, ביי וועלכער מיר שטעהען.

אפילו אין ארץ ישראל שטעהט אין געפאהר די יודישע גלייכבערעכטיגונג. ווער האט זיך עס געקענט פארשטעלען, אז אויך דארט זאל אנגעווענדעט ווערען דער פרינציפ פון „קראמיע יעווריעיוו". — קוקט אריין אין דער געשיכטע, וועט איהר זעהען, אז די בעגרענצונגען פון די יודישע רעכט זענען שטענדיג געקומען נאך אנ׳אויסברוך פון פיזישער געוואלט געגען יודען.

אין אונזערע צייטען זעהען מיר די בעגרענעצונג פון דער יודישער גלייכבערעכטיגונג אין די אוניווערזיטעטען צום אנהויב שלאגט מען יודען, דערנאך זאגט מען זיי, געהט נישט אין די אוניווערזיטעטען.

אין בערלין האט דער פאליציי־פרעפעקט געזאגט די יודען, וועלכע זענען געקומען זיך בעקלאגען אויף אנפאלען: וואס ווילט איהר, איך זאל מיט יעדען יודען מיטשיקען 2 פאליציאנטען, בעשיצט זיך אליין. דער געדאנק פון זיך אליין בעשיצען איז שוין צו שטארק פאפולער ביי יודען און מען דארף שוין כמעט נישט רעדען וועגען דעם, וואס איז פאציפיזם: דער מינימום פון בעוואפענונג כדי זיך צו זיכערען געגען אנ׳אנפאל. אויב מיר ווילען זיך פערוואנדלען פון שוץ־יודען אויף זעלבסטשוץ־יודען, מוזען מיר פערשטעהען, אז פערטיידיגען זיך איז א זאך, וואס מען מוז עס לערנען. דאס איז א זאך פון דערציהונג, העלדישקייט אליין העלפט נישט, שלאגען וועט מען אונז, נישט קוקענדיג אויף אונזער העלדישקייט. די וויסענשאפט פון זעלבסטשוץ מוז אריינדרינגען אין אונזערע שולען, וועט עס נישט זיין, וועלען מיר דערפאר טייער בעצאהלען. ביי אנדערע פעלקער מאכט די יוגענט דורך מיליטערישע פאראבערייטונגען. ביי זיי איז עס נישט נויטיג. זיי איבערטרייבען. מיר איבערטרייבען אבער נישט. אונז בעפאלט מען יעדען טאג. איבער אלעם שטעהט אבער די סכנה פון דער פערניכטונג פון דער יודישער גלייכבערעכטיגונג. פון א געשלאגענער ראסע מוז דאס יודענטום אין משך פון די נאהענטסטע 10 יאהר ווערען א שלאג־ראסע

די רעוויזיאָניסטען קלאָגען אָן ענגלאַנד פאַר'ן געוויסען פון דער וועלט

דער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פונ'ם וועלט־פעראַנד פון ציוניסטען־רעוויזיאָניסטען אין לאָנדאָן האָט אַרויסגעגעבען פאָלגענדען אויפרוף:

צו דער יודישער עפענטליכקייט!

אין יאָהר 1930 האָט די וועלט־קאָנפערענץ פונ'ם פערבאַנד פון די ציוניסטען־רעוויזיאָניסטען פּראָקלאַמירט אַז מיט די אַ"י־דיגע אונרוהען אין 1929 איז אונפערמיידליך איינגעטרעטען אַ פעריאָד פון „לעצטען עקספּערימענט" וואָס דאַרף בעווייזען צי די ציוניסטישע צילען קאָנען דערגרייכט ווערען מיט ענגלאַנד אַלס מאַנדאַטאָר.

זייט יענער קאָנפערענץ האָט דאָס פּאַספילד'שע „ווייס־בוך" אויפגעבויט אויף דעם איבעראײַלטען אויבערפלעכליכען און אונגערעכטען בעריכט פון סער דזשאָהן האופּ סימפּסאָן, געפיהרט די מאַנדאַט־מאַכט נאָך ווייטער אויף דעם וועג פון איהר אַנטי־ציוניסטישע" פּאָליטיק.

מר. מאַקדאָנאַלדס בריף צום פריהערדיגען פּרעזידענט פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע האָט אין תוך בלויז בעשטעטיגט די עיקרים פונ'ם „ווייס־בוך".

עס זענען געמאַכט געוואָרען מניעות פאַר'ן יודישען לאַנד־קויף.

די יודישע איינוואַנדערונג קיין ארץ־ישראל איז פּאַקטיש אָפּגעשטעלט געוואָרען.

עס איז אויסגעאַרבייט געוואָרען אַנ'ענטוויקלונגס־פּלאַן — און עס זענען שוין טיילווייז געמאַכט געוואָרען הכנות איהם דורכצופיהרען — וואָס עס שטעלט אין אַ מוראָדיגער סכנה די אויסזיכטען פון דער ציוניסטישער אַרבייט אין ארץ־ישראל; די צעזונג פון דער ארץ־ישראלדיגער בעפעלקערונג איז דורכגעפיהרט געוואָרען אויף אַזאַ אופן, וועלכער איז מסוגל צו געבען אַ העכסט אונגינסטיגען און שעדליכען רעזולטאַט פאַר די יודישע אינטערעסען. הגם דער צושטאַנד פון אונזיכערקייט אין לאַנד האָט דערגרייכט די געפעהרליכסטע שטופע, ווערט די שאַפונג פון אַנ'ענטשפּרעכענדען יודישען זעלבסטשוץ נאָך אַלס אָפיציעל געהינדערט.

ביי דער דולדונג פון דער רעגירונג וואָס איז גלייכבעדייטענד מיט אַ אָפיציעלער שטיצע, ווערען געמאַכט סיסטעמאַטישע בעמיהונגען צו פערוואַנדלען ירושלים אין אַ צענטער פון פּאַן־איסלאַמישע און אַנטי־אייראָפּעאישען עקסטרעמיזם וואָס דראָהט עוקר מן השורש צו זיין דעם ישוב.

דאָס אַלץ קומט פאָר אין אַ צייט, ווען דאָס יודענטום אין דער גאַנצער וועלט שטעהט אונטער'ן דרוק פון אונגעהויערע ליידען, דעם העכסטען אויסדרוק האָט די דאָזיגע פּאָליטישע ליניע געפינען אין'ם שליסען די טויערען פון דער יודישער נאַציאָנאַלער היים, פאַר די יודישע מאַסען. ווענענס איינציגע רעטונג איז די עליה קיין א"י, דאָס בעווייזט קלאָר אַז די מאַנדאַט־מאַכט זאָגט זיך אָפּ צו אַנערקענען נישט בלויז די אידעאַלען נאָר אויך דעם הומאַניטאַרען מהות פון יענער גרויסער בעוועגונג, וואָס ענגלאַנד האָט בשעתו צוגעזאָגט צו שטיצען.

דער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון דעם וועלט־פעראַנד פון די ציוניסטען־רעוויזיאָניסטען זעהט זיך דעריבער גענויטיגט פעסטצושטעלען, אַז אונטער דעם דרוק פון די געשעהענישען איז דער פּערזון פון „לעצטען עקספּערימענט" מיט ענגלאַנד אַלס מאַנדאַט־מאַכט אָפּגעבראָכען געוואָרען. דאָס פערטרויען צו ענגלאַנדס וואָרט וואָס איז אין משך פון יאָהרען געווען ביי יודען אַ זאַך פון טיפען גלויבען, פערשווונדט, און זיין פּלאַץ פערנעהמט אַ ביטערער מיסטרויען, אונזער צווייטע און צעשפּרייטע מאַסען, וועלכע פערלירען זייער איינציגע קאָנסטרוקטיווע האָפנונג, ווערען געטריבען אויף אַ וועג פון יאוש, וואָס איז געפעהרליך אי פאַר אונזער פאָלק, ווי אויך פאַר דער געזעלשאַפט בכלל.

די דאָזיגע לאַגע צווינגט אונז, די פּאַרטיי, וועלכע האָט יאָהרען לאַנג געשטיצט דעם צוטרוי צו ענגלאַנד, פונאַנדערצוּוויקלען איצט פאַר דער גאַנצער וועלט די יודישע אָנקלאַגע געגען דעם מאַנדאַטאָר. נאָך מעהר:

די בעדינגונגען, וואָס זענען געשאַפען געוואָרען אין ארץ־ישראל פיהרען אונפערמיידליך דערצו, אַז די יודישע מאַסען און קודם כל דער ישוב אין ארץ־ישראל זאָל זיין גענויטיגט אָנצונעהמען נייע פּאָליטישע מעטאָדען פון אַ סיסטעמאַטישער און ווירקזאַמער אָפּאָזיציע צו דער אַנטי־ציוניסטישער פּאָליטיק פון דער מאַנדאַט־אַדמיניסטראַציע.

דער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט געפינט עס פאַר זיין חוב צו וואָרענען די עפענטליכע מיינונג, אַז די הערשענדע תנאים אין ארץ־ישראל זענען — אויב זיי וועלען ווייטער דויערען — עלול צו ברענגען צו אַ מעהר פונדאַמענטאַלער רעוויזיע ווי דאָס איז אַרויסגעזאָגט געוואָרען אין לאָרדען־הויז פון געוו. ענגלישען קאָלאָניאַל־מיניסטער העדצאָג פון דעוואָנזשיר, דעם 13־טען דעצ. 1923.

„... די באַלפור־דעקלאַראַציע איז געווען דער באַזיס, אויף וועלכען מיר האָבען איבערגענומען פון די פעראייניגטע מאַכטען די פּאָזיציע פון אַ מאַנדאַטאָר אין א"י...

„...עס איז פאַר אונז אונמעגליך צו בעהויפּטען, אַז מיר ווינשען צו דערהאַלטען געוויסע טיילען פונ'ם מאַנדאַט און זיך אָפּזאָגען פון די איבעריגע... אויב מיר זענען געצוואונגען צוצוגעבען אַז עס איז אונז נישט מעגליך דורכצופיהרען די איבערגענומענע התחיבות, וועלען מיר מוזען איבערגאַנצען אָפּטרעטען".

עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון דעם וועלט־פעראַנד פון ציוניסטען רעוויזיאָניסטען.

לאָנדאָן, מערץ 1932.

קעניג גוסטאוו פון שוועדען
זאָל זיין שידס־ריכטער אין קאָנפליקט וועגען סליפּערא

וואָס עס ווערט אויפגעטאָן אין אייך טאָג אין ראַטען־פערבאַנד

כדי די סאָוויעטישע בעפעלקערונג זאָל שטענדיג האָבען פאַר זיך אַ גענויעם בעגריף פון דעם, וואָס עס טוט זיך אין דעם לאַנד אויפ'ן געביט פון אינדוסטריאַליזאַציע און פון בויאונג בכלל, ווי אויך וואָס עס פעהלט נאָך און וואָס מען דאַרף זיך נאָך אָנשטרענגען צו דערגרייכען — דרוקען די סאָוויעטישע בלעטער יעדען טאָג אין אַ צוזאַמענגענומענער פאָרם עקאָנאָמישע בעריכטען פון איבער'ן גאַנצען לאַנד.

אָט איז אַ מוסטער פון אַזאַ בעריכט וועגען איין טאָג:

קויהלען — איבער'ן גאַנצען סאָוויעטען־פעראַנד האָט מען יענעם טאָג אַרויסבעקומען 187.728 טאָן קויהלען.

מעטאַל — מען האָט אויסגעשמאָלצען 15,026 טאָן טשוגון (רויה־אייזען) און 13.075 טאָן שטאָל.

טראַקטאָרס — דער כאַרקאָווער טראַקטאָר־זאַוואָד האָט דעם טאָג אַרויסגעלאָזען 50 טראַקטאָרס און 13 מאָטאָרען.

לאַנדווירטשאַפטליכע מאַשינען — דער ראָסטאָווער זאַוואָד האָט אַרויסגעלאָזען 3 קאָמביינען, 81 טראַקטאָר־אָקערס, 30 זייה־מאַשינען, 19 באַראַנע־מאַשינען, 60 סנאָפּ־ פערבינדונג מאַשינען א. אַז. וו.

אויטאָס — דער מאָסקווער אויטאָ — זאַוואָד אויפ'ן נאָמען פון י. סטאַלין (פריהער אַמאָ), האָט אַרויסגעלאָזען 40 אויטאָמאָבילען און טראָקס.

שמעלץ־אויוונס — די אַרבייטער און טוערס פון דעם מעטאַלורגישען זאַוואָד אין סטאַלינאָ האָבען אויסגעאַרבייט אַ נייע מאַשין פאַר די שמעלץ־אויוונס פון מעטאַל. אָט די נייע מאַשין איז אין אַ סך פּרטים בעסער, פּשוטער און עקאָנאָמישער, ווי ענליכע מאַשינען, וואָס מען האָט פריהער געמוזט אימפּאָרטירען פון אויסלאַנד. אויף אַזאַ אופן ווערט דער סאָוויעטישער פערבאַנד פון איצט אָן בויען אָט די וויכטיגסטע מעכאַניזמען לויט איהר אייגענער קאָנסטרוקציע, מיט אייגענע מאַטעריאַלען אויף אייגענע זאַוואָדען.

דער נייער ריזיגער דאָרניער־אַעראָפּלאַן איבער די אַלפּען־בערג

געגען ווייטערע אימיגראַציע־בעגרענצונגען
טרעטען אַרויס אַמעריקאַנער יודישע אָרגאַניזאַציעס

וואַשינגטאָן, (יט"א) פאַר דער אימיגראַציאָנס־קאָמיסיע פון אַמעריקאַנער קאָנגרעס זענען ערשינען פאָרשטעהער פון אַ ריי יודישע אָרגאַניזאַציעס, כדי צו שטיצען דעם ב"ל, וואָס זעהט פאָר איינוואַנדערונגס־פערלייכטערונגען פאַר קרובים פון אַמעריקאַנער איינוואוינער, וועלכע זענען אָפּגעריסען פון זייערע משפּחות.

די יודישע פאָרשטעהער האָבען רעפּרעזענטירט דעם „בני־ברית", „היאַס", יודיש־אַמעריקאַנער קאָנגרעס, יודישען פרויען־פערבאַנד און דעם אָרדען „ברית אברהם".

דער ב"ל וועט אין קורצען געשטעלט ווערען צום אָבשטימונג אין קאָנגרעס.

אַ בילדער־אויסשטעלונג פון נתן שפּיגעל אין פּיעטריקאָוו

די טעג איז פייערליך געעפענט געוואָרען די בילדער אויסשטעלונג פון לאָדזער קונסט מאָלער נתן שפּיגעל.

ס'איז געקומען צו דער עפענונג כמעט די גאַנצע יודישע אינטעליגענץ, דער קינסטלער האָט געגעבען דערקלערונגען וועגען דעם אינהאַלט און בעדייטונג פון זיינע אימפּאָזאַנטע גייסטיגע שאַפונגען:

עס זענען אויסגעשטעלט איבער הונדערט אַלטע און נייע פּראָדוקציעס, ווי אייל בילדער, אַקוואַרעלען לאַנדשאַפטען, געמאָלט פון קינסטלער, מייסטענס וואַרפען זיך אין די אויגען די לאַנדשאַפטען פון קאַזשמיערש, ווענעציע און באַגנעס (פראַנקרייך).

פון די יודישע בילדער צייכענען זיך אַמ מייסטענס אויס דער קאַזשמיעזשער „וואַסערטרעגער" וואָס רוהט זיך אַביסעל אָפּ ביים ברונען פון זיין האַראָוואַניע, די „פּשעקופּקע", וואָס קוקט אויס אויף אַ ביסעל לייזעכץ.

די נשמה פון זיינע שאַפונגען זענען „דער יוד", וואָס זיצט איינגעהילט אין טלית (פאַרוואָס אויך נישט אין תפילין?) און איז פערטיפט אין עיון בתפילה מיט השתפכות הנפש, דער „גליקלעכער ניגער"(?), אין „בית המדרש" א. אַז. וו.

געהיימנישפולע געשפּענסטער אין באַגאַזש־וואַגאָן וואַרשע—ווילנע
אַרויסגעגנב'עט דריי מיט אַ האַלב קילאָ גאָלד פון פערחתמעטע פּעקלעך
דריי געליטענע יודען אין גרויס פערצווייפלונג

ווילנע.

אויף דער ווילנער בערזע האָט זיך פערשפּרייט אַ סענסאַציאָנעלע ידיעה, ביי דריי יודען סוחרים, וועלכע זענען גוט בעקאַנט אין די באַנק־קרייזען ר. ד. און ז. האָט מען אויף אַ געהיימנישפולען אופן אַוועקגעגנבעט דריי מיט אַ האַלב קילאָ גאָלד.

די דריי אויבענדערמאָנטע סוחרים זענען די טעג געווען אין וואַרשע און דאָרטען האָט זיך זיי געמאַכט אַ גאָלדענער מסחר, צווישען אַנדערע ווערט פּולע זאַכען, האָבען זיי איינגעקויפט 13 קילאָ גאָלד די סחורה האָבען זיי איינגעפּאַקט אין עטליכע פּעקלעך און זיי געשיקט דורך באַגאַזש אין ווילנע.

ערהאַלטענדיג זענען די דריי יודען געקומען אויפ'ן באַהן אָפּנעהמען די פּעקלעך. אין מאַגאַזין ביים אָפּנעהמען האָבען זיי געבעטען די פּעקלעך איבערוויגען, די וואָג האָט טאַקע נישט געשטימט. עס איז געוואָרען אַביסעל ווייניגער.

די יודען האָבען דאַן אויפגעפּאַקט די פּעקלעך אין די אויגען פון די בעאַמטע.

עס האָט אַלע דריי יודען אַרומגעכאַפּט אַ געוואַלדיגער שוידער.

מען האָט פעסטגעשטעלט, אַז עס פעהלט דריי מיט אַ האַלב קילאָ גאָלד אין רוסישע רובל, אין ווערט פון צוואַנציג טויזענד גילדען, וועלכע זענען אויף אַ געהיימנישפולען אופן פערשוואונדען געוואָרען פון די פערחתמעטע פּעקלעך.

וועגען דער אַפּערע איז [illegible]

בען געוואָרען די אויספאָרשונגס־פּאָליציי, אויפ'ן באַהן זענען אַראָפּגעקומען געהיים־אַגענטען בראש מיט'ן קאָמיסאַר וואַסילעווסקי.

די אויספאָרשונגס־פּאָליציי האָט פעסטגעשטעלט אַז דאָס גאָלד איז אַרויסגעגנבעט געוואָרען פון די פּעקלעך אויף אַ געהיימנישפולען אופן. די גנבה איז געשעהען אויפ'ן וועג וואַרשאַ—ווילנע.

פאָרלויפיג האָט נאָך די אויספאָרשונג נישט געבראַכט קיין פּאָזיטיווע רעזולטאַטען.

די דריי יודען סוחרים געפינען זיך דערווייל אין גרויס פערצווייפלונג, דאָס אַרויסגעגנבעטע גאָלד איז געווען זייער גאַנצער פערמעגען.

קלעפּסידרעס
צו זעהר ביליגע פּרייזען
נעהמט אָן די דרוקעריי פון
„נייעם פאָלקסבלאַט"
די קלעפּסידרעס ווערען איז משך פון 1 שעה אויסגעפערטיגט און פונאַנדערגעקלעבט איבער דער שטאָט.

Dr. med. JÓZEF IZYKSON

פּאָלודניאָווא 9, טעל. 210־75

אויערען, נאָז און האַלז־קראַנקהייטען שטים און [illegible]ראַך־שטערונגען.

[illegible] 7–5 נאָכמ.

האנדווערקעריי און האנדעל

אויף דער וואך

די שטיפקינדער

מיר ווילען רעדען וועגען די האנדווערקער וועלכע דער געזעצגעבער האט, הערשאגירענדיג דאס אינדוסטריע-געזעץ ארויסגעלאזט פון ארטיקעל 142, און דערמיט די געמאכט פאר פאבריקאנטען, און שטעלט אייך פאר אז עס זענען נישט קיין האנדווערקער אזעלכע פאכען ווי: גלעזער, שאכטעלמאכער, טאמבורירער, שטיקער, דרוקער, וועשנייהער א.א.וו. א.א.וו. וואס דער געזעצגעבער האט דערמיט געמיינט איז שוין נישט איינמאל אויף דער שטעל געזאגט געווארען, עס איז דער אלטער כלל פון „כן ירבה".

אויב דערמיט איז געטון געווארען א אומרעכט די דערמאנטע פאכען, מיר ווילען זיי רופען האנדווערקער—קליינאינדוסטריעלער, אין געוויסע פאלען דורך דעם געזעצגעבער—איז אבער איינס פון די גרעסטע עלות דאס, וואס מען האט די האנדווערקער-משפחה צוטיילט אין צוויי לאגערען פון האנדווערקער און פאבריקאנטען, מען האט דערמיט אפגעשוואכט דעם כוח פון דער האנדווערקערשאפט כלפי חוץ און ווי ס'ווייזט זיך ארויס אויך כלפי פנים.

די צוויי לאגערען פאלען ארונטער אונטער דער קאמפעטענץ פון 2 ווירטשאפטליכע זעלבסטפערוואלטונגס-אינסטיטוציעס: פון דער האנדעלס- און אינדוסטריע-קאמער און פון דער האנדווערקער-קאמער. צוליב דער דאזיגער פערטיילונג האבען מיר אין דער האנדווערקער-קאמער מינדעסטענס די העלפט צאהל ראטמענער ווי ס'וואלט אונז צוגעפאלען ווען די פאכען וואלטען געוועזען אריינגערעכענט אין ארטיקעל 142 פון געזעץ. דער שוואכער צו-שטאנד איז דעריבער בולט געגנוג. אין דער האנדעלס און אינדוסטריע-קאמער האבען מיר איבער-הויפט נישט קיין פערטרעטער. מען קען דאך נישט זאגען, דאס דער מאנופאקטור-פאבריקאנט אדער דער גרויסער אדער זאגאר מיטעלער לוינפאבריקאנט זאל פערטרעטען דעם וועבערמייסטער, וועלכער איז לויט'ן געזעץ נישט קיין האנדווערקער, און ארונטערפאלענדיג אונטער דער קאמפעטענץ פון דער האנדעלס און אינדוסטריע קאמער מוז ער דאך האבען דעם רעפרעזענטאנט וועלכער זאל איהם פערטרעטען אין זיינע ספעציפישע פאך-אינטערעסען.

דאס זעלבע איז מיט דער טריקאטאזש-בראנזשע און דער גרויסער אדער מיטעלער פאבריקאנט קען דאך נישט קענען די ווייטאגען פון קליינעם שטריקער, שוין נישט רעדענדיג דערפון אז אלע אנדערע פאכען האבען איבערהויפט נישט קיין פערטרעטער פון זייערע בראנזשעס אין דער האנדעלס און אינדוסטריע-קאמער, נעמענדיג אין בעטראכט אז די קאמער גיט ארויס איהר מיינונג וועגען פערשידענע געזעצען, ווערט דעמאלט הויפטזעכליך גענומען אין אכט דער שטאנדפונקט פון גרויסען און מיטעלען פאבריקאנט, דער שטאנדפונקט פון דעם קלאס וועלכען עס רעפרעזענטירט די געוועזענע האנדווערקער קומט קיינמאל נישט צום אויסדרוק. דאס איז א ספעציפישער קלאס פון ריינע בעלי-מלאכות, וועלכע זענען נישט אנערקענט געווארען אלס האנדווערקער באר דורכ'ן געזעץ.

עס איז דעריבער פולשטענדיג פערשטענדליך, דאס די דאזיגע שטיפקינדער אין דער האנדווערקער בעוועגונג מוזען האבען זייער פארשטעהערשאפט אין דער האנדעלס- און אינדוסטריע קאמער ווי זיי געהערען געזעצליך.

דער האנדווערקער-פערבאנד פאלודניאווא 4 האט זיך לעצטענס געווענדעט צו דער האנדעלס און אינדוסטריע קאמער מיט א געהעריג מאטיווירטען מעמאריאל, אין וועלכער עס ווערט אנגעוויזען אויף די נויטווענדיגקייט דאס די אויבענדערמאנטע האנדווערקער, קליינאינדוסטריעלער זאלען זיין פערטרעטען אין דער האנדעלס און אינדוסטריע קאמער. לויט'ן געזעץ האט די האנדעלס און אינדוסטריע קאמער אויף צוויי אופנים דאס רעכט אריינצונעהמען אין איהרע רייהען א פערטרעטער פון דער קליינאינדוסטריע, וועלכע איז ארויס פון די האנדווערקער רייהען, אדער דורך קאאפעראציע אדער אלס קארעספאנדענץ-מיטגליד, אין ערשטען פאל מיט פולע רעכט אלס גלייכבערעכטיגטער ראטמאן אין צווייטען פאל נאר מיט בעראטונגס-רעכט דער מעמאריאל לאזט איבער די דעציזיע דער קאמער, אויך דער צווייטער פאל וואלט שוין געווען א געווינס פאר די אינטערעסירטע. צוליב דעם וואס אזא מיטגליד וועט האבען די מעגליכקייט ביי צוואוינען פלענאר זיצונגען און קאמיסיע זיצונגען און האבען א געוויסען איינפלוס אויף די איבעריגע מיטגלידער ביים בעהאנדלען אנ'ענין אין וועלכע די האנדווערקער—קליינאינדוסטריעלער זענען מאטעריעל פעראינטערעסירט.

די פראגע האט אויך נאך א צווייטע זייט. נישט בלויז דאס געזעץ האט צעטיילט די האנדווערקער מחנה אויף צוויי, נאר אויך די האנדווערקער פיהרער, וועלכע האבען דאס גליק צו זיין האנדווערקער לויט'ן געזעץ אנערקענען נישט די איבעריגע אלס האנדווערקער, זיי האבען א גאנץ שמאלען האריזאנט און זעהען נישט די געפאהר וועלכע עס שטעקט אין אזא סעפעראטיזם. אלע ארט אקציעס, וועלכע עס נעהמט פאר א ארגאניזאציע האבען א מעהר געזיכערטען ערפאלג אויב אונטער דער פליגע פון דער ארגאניזאציע שטעהט א גרויסע מחנה, דאגאר ריינע האנדווערקער אקציעס האבען א בעסע

וואס יעדער סוחר און האנדווערקער דארף וויסען?

פון האנדווערקער-פעראיין, וואולטשאנסקא 19.

אין צוזאמענהאנג מיט א גאנצער רייה אקטועלע פראגען וועלכע געהען נישט אראפ פון טאג-ארדנונג ביי די האנדווערקער און כאלופניקעס, און וועלכע זענען איצט אויסערגעוועהנליך אקטועל, וועלכע ווערען אבער פערשידענארטיג אויסגעטייטשט ארדענט איין דער פעראיין אין די נאהענטסטע טעג א גרויסען האנדווערקער מיטינג מיט דער בעטייליגונג פון יוריס-קאנסול פון פעראיין ה' אדוו. עפשטיין פון ווארשא.

צוליב דער גרויסער צאהל פראגען וועלכע מאטערען היינט יעדען האנדווערקער איז פערשטענדליך די פעראינטערעסירונג מיט דעם דאזיגען מיטינג. וועגען די זעלבע פראגען רופט די פערוואלטונג פון פעראיין היינט דינסטאג דעם 15. מערץ 8 אווענט אין פעראיינס-לאקאל א גרויסע קאנפערענץ פון אלע פאך-קאמיסיעס וועלכע געהערען צום פעראיין.

די דאמען-בעשטעלטע שניידער גרייטען זיך צום סעזאן

די דאמען-בעשטעלטע שניידער, וועלכע זענען ארגאניזירט אין האנטווערקער-פעראיין, וואולטשאנסקע 19 האבען זיך צום צוקונפטיגען סעזאן בעזארגט מיט ערשטקלאסיגע מאדעלען.

ביים יעצטיגען קריזיס איז פאר א גרויסען טייל דאמען-בעשטעלטע שניידער די פראגע פון מאדעלען פאר'ן נייעם סעזאן געקאנט זיין בלויז א חלום. אבער די פערוואלטונג פון פעראיין צוזאמען מיט דער פאך-קאמיסיע האבען אדורכגעבראכען אלע מניעות, און בעזארגט מאדעלען פון די גרעסטע מאדעלען-הייזער.

די ארגאניזיר-קאמיסיע פאר בורשוי ביי דער ארבייט

אין דער האנדווערקער קאמער איז פארגעקומען א קאנפערענץ פון דער ארגאניזיר קאמיסיע פאר בור-שוי. אויפ'ן טאג ארדנונג איז געשטאנען דאס בעשטעטיגען דעם פראיעקט פון א רעגולאמין פאר'ן שידס-געריכט ביי דער צווישען-צעך-קאמיסיע און בעשטימען דעם טערמין און דעם טאג-ארדנונג פון דער קאנפערענץ פון אלע צעכען, יודישע און קריסטליכע, כדי ענטגילטיג דעם פראיעקט פון בור-שוי צו ערלעדיגען.

נאכ'ן עפענען די זיצונג דורכ'ן פארזיצענדען ראטמאן גלאזער, בעקומט דאס ווארט ה' פרוינד, וועלכער רעפערירט דעם פראיעקט פון שידס-געריכט נאך א קורצע דיסקוסיע ווערט דער פראיעקט בעשטעטיגט.

דער טערמין פון דער קאנפערענץ פון אלע צעכען ווערט בעשטימט אויף דאנערשטאג דעם 31. מערץ אויסערדעם ווערט בעשלאסען אז די ארגאניזיר קאמיסיע זאל נאך אבהאלטען איין זיצונג כדי דורכצוזעהען דאס מאטעריאל פאר דער קאנפערענץ.

15-יעהריגער יובילעאום פון שוסטער-צעך און גרינדונג פון א פאלקס-ביבליאטעק א. נ. י. ל. פרץ

שבת איז פארגעקומען אין לאקאל פון בעקער צעך, פילסודסקי 57 די פייערונג פון 15-יעהריגען יובילעאום פון שוסטער-צעך און פייערליכער ערעפנונג פון דער ביבליאטעק א. נ. י. ל. פרץ די אנוועזענדע דעלעגאטען פון אלע לאדזער יודישע צעכען ווי אויך פון דער האנדווערקער-קאמער האבען בעגריסט די פייערליכקייטען און אויפגעוויזען אז דאס גרינדען א ביבליאטעק איז א געוואלדיגער פארשריט אין דער האנדווערקער בעוועגונג בכלל און שוסטער בפרט מיט גרעסערע רעדעס זענען ארויסגעטרעטען די ה"ה: ד"ר קאצענעלנבאגען פון האנדווערקער-קאמער, סטארשי פון קריסטליכען שוסטער-צעך לעוואנדאווסקי. ראטמענער פון האנדווערקער-קאמער אדעלבערג און יאקוביעץ ביים בעגריסונג זענען איינגעפלאסען שפענדען אין געלד און אין ביכער לטובת דער ביבליאטעק. די ביבליאטעק צעהלט שוין איצט 127 בענדער.

צוזאמענפאר פון צענטראל-קאמיטעט פון צענטר. האנדווערקער-פערבאנד

אויפ'ן צוזאמענפאהר פון צענטראל-קאמיטעט פון צ. י. ה. פ., וועלכער איז פארגעקומען אין ווארשא אונטער'ן פארזיץ פון פרעזעס פון צ. ק. יאאכים שטיינבערג, איז נאכ'ן בעריכט פון פרעזעס פון עקזעקוטיווע ה' ראסנער, בריית ארומגערעדט געווארען וועגען דער טעטיגקייט פון פערבאנד נאכ'ן 3-טען האנדווערקער-קאנגרעס.

די זיצונג, אין וועלכער עס האבען אנטיילגענומען 36 דעלעגאטען פון גאנץ פוילען, דערין אלע יודישע וויצע-פרעזידענטען פון די האנדווערקער-קאמערען, האט געדויערט פון 12 פריה ביז 11 ביינאכט. אין דער דיסקוסיע האבען זיך בעטייליגט די ה"ה קרוק (ווילנע), זיגעל (לובלין), ליבערמאן (קוטנע), סעגאל (לוצק), ווידובעל, גלאצער, ברונשטיין, שטייכער, בורשטין, בורגין, ראטבאנד, פינגערהוט, אדוואקאט הערשבערג (ווארשא), וואגביק (בריסק), גלאטמאן (לאדז), זייבאלד (סטאניסלאווא-גאליציען), שטיינבערג (קראקא).

צום סוף האט גענומען דאס ווארט דער פרעזעס ה' ראסנער, וועלכער האט געענטפערט די רעדנער.

דער צענטראל-קאמיטעט האט גענומען צו קענטניש דעם בעריכט פון עקזעקוטיווע און אויסגעדריקט צוטרוי דעם פרעזעס ה' ראסנער מיטן גאנצען עקזעקוטיוו, ווי אויך די יודישע אפטיילונג פאר זייער אונערמידליכער ארבייט לטובת דעם יודישען האנדווערקער-כלל, אויפפאדערענדיג זיי אויף ווייטער אנצוגעהען און פערטיידיגען די יודישע האנדווערקער-אינטערעסען.

ליקווידירט דעם אויבער-ראט פאר יודישע האנדווערקער אין לאדז

מיט עטליכע טעג צוריק איז פארגעקומען א זיצונג פון אויבער-ראט פאר יודישע האנדווערקער, אלע אנוועזענדע האבען געפיהלט, אז דאס איז שוין די לעצטע זיצונג פון אויבער-ראט, הגם קיינער האט נישט געוואלט צוטון קיין האנד, אז ער זאל זיין דער קברן.

נאכדעם אבער ווי דער פארזיצער וויצע-פרעזידענט קאזשימיערסקי האט ערקלערט, אז ביי דער אונגעהויערער צושפליטערונג און פאליטיק-טרייבעריי, איז איהם אונמעגליך ווייטער צו ארבייטען אין אויבער-ראט איז בעשלאסען געווארען איהם איינגאנצען צו ליקווידירען.

אזוי ארום איז ווידער צורינען געווארען אן אילוזיע. אז ס'וועט זיך סוף כל סוף איינגעבען צו שאפען א אינסטיטוציע, וועלכע וועט קאנסאלידירען אלע האנדווערקער אין לאדז.

אווענדונג צו די נייע נאמינירטע מיטגלידער

פון די שאצונגס-קאמיסיעס פון אומזאץ-שטייער

אזוי ווי אין קורצען וועט זיך שוין אנהויבען דאס אויסמעסטען פון אומזאץ פא'ן יאהר 1931 און צום גרעסטען בעדויערן זענען די קליינהענדלער זעהר שוואך פערטרעטען אין די שאצונגס-קאמיסיעס, איבערהויפט זענען בע'עולה'ט געווארען די קאלאניאל- און שפייז-בראנזשע ביים פערטיילען די מאנדאטען אין די שאצונגס קאמיסיעס אין א טייל שטייער אמטען.

די לאגע פון קליינהענדלער אין פערגאנגענעם יאהר איז געווען זעהר קריטיש און פיל פון די מכלומר'שט שטארקערע סוחרים זענען אראפ פון פלאץ. אדער אין בעסטען פאל פערוואנדעלט געווארען אין קליינע קרעמער.

עס קומט פונקט אויס אין אזא צייט, ווען דער ווירטשאפטליכער קריזיס האט רואינירט פון גרעסטען ביז'ן קלענסטען. די קאנסומציע האט זיך פערקלענערט, פערביליגערונג פון אלע ארטיקלען. די איבערגרופירונג פון די נעכטיגע גרויסע אויף היינט קליינע, פון נעכטיגען מאנופאקטוריסט אויף היינט קאלאניאל-קרעמער, ד"ה אויף קליינהענדלער, איז גאנץ פערשטענדליך, וואס אנשטאט 10 שפייז-קראמען אויף איין גאס, זענען ענטשטאנען 20—30 אויפ'ן זעלבען ארט. פרעגט זיך: צי קען דער שפייז-קרעמער פון פאר 2—3 יאהר צוריק מאכען יעצט דעם זעלבען אומזאץ, וואס פריהער? און וואו איז די צוליב דעם ענטשטאנענע קאנקורענץ. ביי וואס איינער עסט אויף דעם צווייטע? דאס איז אין אלגעמיין. יעצט די ספעציפישע בעדינגונגען ביי דער קאלאניאל-בראנזשע, וואו עס איז איבערהויפט נישטא קיין קאלקולאציע, אזוי אז עס איז רעכט, אז פערקויפענדיג א זאק צוקער פערדינט דער קרעמער נור דעם זאק פון צוקער, ביי א קאסטען זייף נור דעם קאסטען. דאגעגען ביים אויסמעסטען דעם אומזאץ פערגעסט זיך דער נאטשאלניק פון שטייער-אמט אויף די אזוי נערופענע אינפארמאציעס, דאס יענער האט דעם חודש געקויפט 8 זאק צוקער אין אלגעמיינעם ווערט פון 1240 זל. ד. ה. דורכ'ן יאהר 14 880 זל. פאר איין ארטיקעל. און וואו זענען אנדערע ארטיקלען? אבער לויט דעם אויבען אנגעוויזענעם אופן פון קאלקולאציע ווייזט זיך ארויס, אז ער האט טאקע פערקויפט אזוי פיל צוקער, אבער פערדינט האט ער נור דעם ווערט פון די זעק..

אט אזוי ה"ה מיטגלידער פון די שאצונגס-קאמיסיעס זעהען אויס אין דער ווירקליכקייט די אומזאצען.

עס איז דעריבער ווינשענסווערט, אז ביים אויסמעסטען פון אומזאץ-שטייער פאר'ן יאהר 1931 צו נעהמען אין בעטראכט די אנגעוויזענע פאקטישע זאכלאגע.

ה. גאטליב
וויצע-פרעזעס פון קאלאניאל-הענדלער-פערבאנד.

א בריוו אין רעדאקציע

אין אייער חשוב'ער צייטונג פון 1/3 איז געוועזען א נאטיץ אונטער'ן נאמען „פארוואס פערנאכלעסיגען מיר אונזערע ענינים"?

מיר ערלויבען זיך אויפמערקזאם צו מאכען, אז נישט נאר וואס מיר האבען אויף דער אנגעוויזענער אנקעטע פון דער האנדעלס-קאמער וועגען די האנדעלס-שטה'ן אויספיהרליך געענטפערט, נאר מיר האבען אפילו וועגען דער פראגע געשריבען א מעמאריאל צום האנדעלס מיניסטעריום און א אבשריפט דערפון איבערגעשיקט דער האנדעלס-קאמער. גלייכצייטיג האט דער לייטער פון פעראיין ה' גאלדקארן זיך פערזענליך פערשטענדיגט מיט דעם ה' ראטמאן כארי דאס ער זאל אונזער שטאנדפונקט אין דער פראגע אונטערשטיצען אין דער האנדעלס קאמער, אבער ליידער זענען מיר ביז היינט געבליבען אהן ענטפער.

מיט אכטונג

דער קאלאניאל הענדלער-פערבאנד שרודמיעסקא 20 (פריהער צעגעלנ. 25)

א קאאפעראטיווע זאמעלשטעל ביי די טאמבורירער

זונטאג איז אין לאקאל פון האנדווערקער-פערבאנד, פאלודניאווא 4 פארגעקומען א זיצונג פון דער קאמיסיע, וועלכע האט געהאט דעם ציל אויסצוארבייטען די איינצעלהייטען פון שאפען א זאמעלשטעל פאר טאמבורירטע סחורות. אויף דער זיצונג איז אויסגעארבייט געווארען א גענויער סטאטוט פון א קאאפעראטיווער זאמעלשטעל אונטער'ן נאמען: „טאמבור" וועלכע זאל האבען די אויפגאבע צו רעגולירען די פראדוקציע און די הויך פון די פרייזען פאר טאמבוראציע.

גלייכצייטיג איז בעשלאסען געווארען זיך צו ווענדען צו אלע טאמבורירער מייסטער, מיטגלידער און נישט מיטגלידער מיט פאלגענדען

אויפרוף!

חברים טאמבורירער! זייט איניגע יאהרען ווערען פון צייט צו צייט אנגענומען אקציעס צו הויבען די פרייזען אין טאמבורירער פאך. הגם די אקציעס געבען זיך מייסטעס איין, האבען דערפון קיין נוצען נישט די מייסטער, ווייל אין דער קאנקורענץ צווישען די מייסטער אליין הערגעהט עס דערצו, אז די פרייזען פאלען באלד צוריק אראב נאך ביז א נידעריגערע שטופע ווי ביז צו דער אקציע, מיר ווייסען דערפון גאנץ גוט און מיר אליין נעמען די אקציעס נישט מעהר ערנסט, אזא צושטאנד האט געבראכט דערצו, אז פרנסה איז אין די טאמבורירער רייהען געווארען א יקר המציאות. די פערוואלטונג פון טאמבורירער מייסטער פעראיין, פאלודניאווא 4 האט דעריבער אנגענומען א בעשלוס צו שאפען א „קאאפעראטיווע זאמעלשטעל", וועלכע זאל סאנירען דעם פונדאמענט, כדי די פרייז-אקציעס זאלען אין דער צוקונפט האבען ערפאלג, צו דעם צוועק ווערט מיטוואך האלב ניין אווענד צוזאמענגערופען א גריבדונגס-פערזאמלונג פון דער „קאאפעראטיווער זאמעלשטעל" ווי עס וועט בעשטעטיגט ווערען דער סטאטוט, אלע טאמבורירער מוזען אנוועזענד זיין! עס האנדעלט זיך וועגען דער ווייטערדיגער עקזיסטענץ פון פאך! חברים! ערשיינט אלע ווי איין מאן!

די פערוואלטונג פון טאמבורירער מייסטער פעראיין פאלודניאווא 4.

רע אויסזיכט אויף ערפאלג אויב זיי וועלען ווערען אונטערשטיצט דורך א גרעסערן קהל. דער דאזיגער אלף בית איז נאך פארלויפיג נישט איבגאנצען פערשטענדליך פאר געוויסע האנדווערקער טוער, ער וועט אבער מוזען אריינדרינגען אין זייער בעוואוסטזיין און העלפען שאפען א געמיינזאם צוזאמענלעבען צווישען אלע האנדווערקער אהן אויסנאהם.

ב. פרוינד.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

פון האנדעלס-געריכט

קרעדיטארען-פערזאמלונג פון דער „אקצ. געז. ר. קינדלער" צאהלט אויס די ארבייטער

דעם 12-טען מערץ ד. י. איז אין האנדעלס-געריכט פארגעקומען א פערזאמלונג פון די קרעדיטארען פון דער אקצ. געז. ר. קינדלער פון פאביאניץ".

ס'איז בעשלאסען געווארען די געזו. ארבייטער אויסצוצאהלען א געוויסע סומע פאר זייער לאנגיעהריגער ארבייט אין דער פירמע צוזאמען מיט אנ'איינמאליגע פערגיטיגונג פאר דער קינדיגונג.

ס'איז אויך מיטגעטיילט געווארען, אז די געפאלענע פירמע האט לאקירט אין א באנק א סומע פון 539.237 זל.

* * *

אין מאי 1930, האט די פירמע „מ. בלומענפעלד" (פיעטרקאווער 18) בעקומען א „גאדזור" אויף 3 חדשים.

אויף א פערזאמלונג פון די קרעדיטארען, האט די פירמע פארגעלעגט צו רעגולירען די חובות אויף 50 פראצ. אויסצוצאהלען אין משך פון 2 יאהר. דאס געריכט האט דעם אפמאך בעשטעטיגט.

אין אפריל האט די פירמע אפעלירט צום אפעלאציע-געריכט אויף דעם טייל פון דער דעציזיע פון לאדזער געריכט, לויט וועלכען די פירמע דארף געבען א פערזיכערונג, אז זי וועט די דעציזיע אויספיהרען.

דאס אפעלאציע-געריכט האט בעשטעטיגט די דעציזיע פון לאדזער האנדעלס-געריכט.

די בעל-חובות האבען אבער פון בלומענפעלד'ן קיין שום התחייבות'ן נישט פערלאנגט.

* * *

דער פירמע „מ. ווארשאווסקי און י. א. מארטשאק" האט דאס געריכט געגעבען א צוגאב-טערמין פון 2 וואכען.

* *

אין שייכות מיט דעם אופאדלאשטש פון דער פירמע „יודעל קופערוואסער", איז אויפ'ן ארט פון ביזאיצטיגען סינדיק, נאמינירט געווארען אדוו. פוידע.

סוחרים, היט אייך פאר אפעריסטען!

„אקציז-בעאמטע" פערקויפען שילדלעך מיט'ן מלוכה-הערב און „נאביערען" יודען אויף גרויסע סומעס

(א) זיינט עטליכע טעג, געהען ארום איבער די געוועלבער, בפרט אין די יודישע, עטליכע אפעריסטען, וועלכע שטעלען זיך פאר פאר פינאנץ-בעאמטע, און צווינגען די סוחרים צו נעמען ביי זיי שילדלעך מיט'ן מלוכה-הערב. די, וואס זאגען זיך אפ צו קויפען די שילדלעך, דראהט זיי מיט פראטאקאלען. אזוי ארום נעמען זיי פאר די שילדלעך געפעפערטע פרייזען.

נעכטן זענען זיי געקומען אין דור פרענקעל'ס געשעפט, לימאנאווסקא 71, וואו זיי האבען זיך אויסגעשטעלט פאר אקציז-בעאמטע, און זיי האבען זיך געהייסען ווייזען דעם אקציז-פאטענט, און צום סוף האבען זיי דעם אייגענטימער פארגעלעגט א שילדעל, פאר וועלכען זיי האבען גענומען 30 זל.

פרענקעל האט דערוועגען געמאלדען דער פאליציי, וועלכע זוכט די אפעריסטען.

ד"ר דינענזאן אויך פון אפעלאציע-געריכט בעפרייט געווארן

נעכטיגער סענסאציאנעלער פראצעס אין לאדזער אפעלאציע-געריכט

פראקוראר אפגעגעבען א קאסאציע צום העכסטען געריכט

(2) דעם 22-טען פעברואר ד. י. איז אין שטאטישען געריכט פארגעקומען דער פר צעס געגען דעם בעקאנטען דאקטאר יצחק דינענזאן (פאלודניאווא 9), וועלכער איז געווען בעשולדיגט אין דעם, אז אין יאנואר פ. י. האט ער פערקויפט פריוואט אין זיין וואוינונג די געגען קאקלוש-איינשפריצונג „טוסקאסאן", וואס עס איז לויט א מיניסטעריאלער פעראָרדנונג פערבאטען צו פערקויפען פריוואט, און וואס נאר אפטייקען מעגען מיט דעם מיטעל האנדלען.

סיי בעת דער אויספארשונג און סיי אויפ'ן געריכט האט זיך ארויסגעוויזען, אז דער ד"ר דינענזאן דארף אנשטאט געמשפט ווערען, פערקערט — געלויבט און געפרייזט צו ווערען.

עס האט זיך דורך פאקטען און דורך עדות (ד"ר מ. רייכמאן, ד"ר ז. ג. פרעכנער, פרוי ד"ר ה. פרענקעל א. א.) ארויסגעוויזען, אז דעם ד"ר דינענזאן האט מען צו פערדאנקען דעם פאקט, וואס אינטערעסירענדיג זיך ספעציעל מיט דער קינדער-פלאג פון קאקלוש-קראנקהייט, האט ער, זייענדיג אין בערלין, צוגעזעהען, ווי דער קייך-הוסט ביי קינדער ווערט געמילדערט דורך דעם אויבענאנגערופענעם מיטעל.

ער האט זיך מיט דעם דאזיגען מיטעל פערינטערעסירט, אראבגעבראכט בסך-הכל 14 איינשפריצונגען פון בערלין קיין לאדז, וועלכען ער אליין און זיינע קאלעגען-דאקטוירים האבען מיט גרויס ערפאלג אויסגעפרובט, און דאן האט מען עס איהם צו פערדאנקען. וואס א דאנק איהם האט די עפידעמיאלאגישע אנשטאלט אין ווארשא (מלוכה'שע היגיענישע אנשטאלט) אנגעהויבען צו פראדוצירען דעם דאזיגען אויסערגעוועהנליך וויכטיגען היילונגס-מיטעל, וועלכער האט שוין בעוויזען אפצוראטעווען פיל טויזענדער קינדער פון דערשטיקט ווערען...

דאס געריכט האט זיך קנאפ געשטיצט אויף די אויספיהרונגען פון ד"ר סטאניסלאוו סקאלסקי (ווי בעקאנט: לייטער פון דעם געזונדהייטס-אמט ביי דעם וואיעוואדען-אמט), וועלכער האט אודאי געהאנדעלט אין הסכם מיט זיין געוויסען. ווען ער האט פערענדיגט זיין רעדען מיט'ן פאטעטישען אויסרוף: „מיר דאקטוירים האנדלען נישט"!

דאס געריכט איז אויך נישט איבערצייגט געווארען פון דער אמטליכער רעדע פונ'ם פראקוראר, און — ד"ר דינענזאן איז פרייגעשפראכען געווארען.

דאס געריכט האט געמליך, אנערקענט, אז אין דעם ד"ר דינענזאנס טאט זענען נישטא קיין סימנים פון א פערברעכען, וואס ווערט פאראויסגעזעהען אין שטראף קאדעקס, אז איהם בעפרייט.

דער פארשטעהער פון דער עפענטליכער בעשולדיגונג, געהילפס-פראקוראר טוסקי האט אפגעגעבען אנ'אפעלאציע.

נעכטען איז דער פראצעס פארגעקומען אין דער אפעלאציע-אפטיילונג ביים לאדזער קרייז-געריכט, צו וועלכען ס'זענען ארויסגערופען געווארען 3 עדות: דער ארדינאטאר פון שפיטאל „שוו. יוזעפא" ד"ר טאמאשעווסקי, ד"ר סקאלסקי און הענריק פרענקעל. מיט א גרעסערע רעדע איז ארויסגעטרעטען פרוי ד"ר פרענקעל, וועלכע האט אנגעוויזען, אז די געגען קאקלוש-איינשפריצונג האט א גלענצענדע ווירקונג. 86 פר. צ. קינדער ווערען אפגעראטעוועט פון דער שרעקליכער קראנקהייט. אויך די אנדערע עדות זאגען זיך ארויס לטובת ד"ר דינענזאן.

נאך די רעדעס פון פראקוראר און אדוואקאט יוליוש גאלדבערג בעשטעטיגט דאס אפעלאציע-געריכט דעם פסק-דין פון דער ערשטער אינסטאנץ, לויט וועלכען ד"ר דינענזאן ווערט בעפרייט פון יעדער שטראף.

דער פראקוראר טוסקי מעלדעט, אז ער גיט אפ א קאסאציע, אזוי ארום וועט דער דאזיגער סענסאציאנעלער פראצעס וויו'ער אמאל פארקומען אין העכסטען געריכט אין ווארשא.

די ארבייטסלאזיגקייט אין לאדז

וויפיל ארבייטסלאזע נעמען אונטערשטיצונגען?

די ארבייטסלאזיגקייט אין לאדז, שטעלט זיך פאר אויף פאלגענדען אופן:

לויט אנ'אויפשטעלונג פון 27-טען פעברואר ד. י. האבען גענומען ארבייטסלאזען-אונטערשטיצונגען 24,449 פערזאן. געזוכט ארבייט האבען 34,484 פערזאן. אין דער לאדזער וואיעוואדזשטווע האבען גענומען אונטערשטיצונגען 38,874 פערזאן, רעגיסטרירט אין פ. ו. פ. זענען געווען 51,844 פערזאן.

צוגאב - שטייער פון די קינאס

פאר'ן העכסטען געריכט אין ווארשא

(2) אין העכסטען טריבונאל איז נעכטען פארגעקומען דער פראצעס פון לאדזער קינא-בעזיצער-פעראיין געגען מאגיסטראט, צוליב דעם העכערען שטייער אויף קינא-בילעטען אויף 15 פראצענט, וואס איז בעשטעטיגט געווארען פון לאדזער שטאט-ראט, און איז איבערגעשיקט געווארען צום אינערן-מיניסטער צו בעשטעטיגן.

דער פסק-דין פון העכסטען טריבונאל, וועט ארויסגעזאגט ווערען דעם 14 אפריל.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) יאנקעלעוויטש (אלטער מארק 9), שטעפקע (לימאנאווסקא 37), גלוכאווסקי (נארוטאוויטשא 6), האמבורג (גלובנא 50), פאוולאווסקי (פעטריק. 307), פיאטראווסקי (פאמארסקא 91).

די פרוי — באנדיטקע פערמשפט געווארן

אויף 5 יאהר שווערע תפיסה

(2) ווי מיר האבען שוין מיטגעטיילט, איז נעכטען אין קרייז - געריכט פארגעקומען דער טשעקאווער פראצעס געגען דער ערשטער פרוי — א באנדיטקע, העלענא סטאיקאווסקא, וואס האט אויסגעפיהרט א רויב-אנפאל אויף דער קראנקער פרוי פראנטשישקא טשערניק.

דעם 21-טען דעצעמבער פ. י. איז די סטאיקאווסקא אריינגעקומען אין טשערניק'ס וואוינונג אויף נאווראט 55 בעטען א נדבה. זעהענדיג די פרוי טשערניק ליגען א קראנקע אין בעט, איז זי צוגעגאנגען צום בעט און איהר דערלאנגט מיט א האמער איבער'ן קאפ, אזוי, אז די קראנקע האט פערלוירען דאס בעוואוסטזיין, דאן האט זי געכאפט א פאטעפאן און איז אנטלאפען.

געכאפט איז זי געווארן פון דער טשערניק'ס טאכטער, וועלכע איז גראד אנגעקומען פון דער גאס. די טאכטער האט זי נאכגעיאגט, און מיט דער הילף פון דורכגעהער, איז זי איבערגעגעבען געווארען אין די הענד פון דער פאליציי.

העלענא סטאיקאווסקא האט געזאלט געשטעלט ווערען פאר א שטאנד-געריכט, דער פראקוראר האט אבער דעם פראצעס איבערגעשיקט אין א געוועהנליכען געריכט, און נעכטען איז אין לאדזער קרייז-געריכט פארגעקומען דעם פראצעס.

די אנגעקלאגטע דערציילט, אז דעם קריטישען טאג, איז זי געקומען צו דער טשערניק בעטען א נדבה. פרוי טש. האט זיך אויף איהר אנגעבייזערט זאגענדיג, אז געזונדע מענשען קענען ארבייטען. דערויף האט זי פון קארב ארויסגעכאפט א „העמערל" און איהר א קלאפ-געטון אין קאפ אריין. זעהענדיג, אז זי האט פערלוירען ס'בעוואוסטזיין, האט זי צוגעלעגט דאס אויער צו הערען, צי זי אטעמט נאך, און אין דעם מאמענט איז אנגעקומען די טשערניק'ס טאכטער און געמאכט א געוואלד, צוליב וואס זי איז ארעסטירט געווארען.

נאכ'ן אויסהערען די עדות, און דעם פראקוראר, וועלכער האט פאר דער אנגעקלאגטער געפאדערט א הארבע שטראף פון 10 ביז 15 יאהר תפיסה, האט גענומען א ווארט דער פערטיידיגער אנטאן נאווער, וועלכער האט געבעטען צו נעמען אין בעטראכט די אומשטענדען און פערלאנגט א מילדע שטראף.

דאס געריכט האט נאך א בעראטונג ארויסגעטראגען א פסק-דין, לויט וועלכען די סטאיקאווסקא איז פערמשפט געווארען אויף 5 יאהר שווערע תפיסה.

DOKTOR
H. WOŁKOWYSKI
צעגעלניאנא 4, טעל. 216-90
ספעציאל-ארצט פאר הויט- און ווענערישע קראנקהייטען, מענער - שוועכע. אלע ארט אנאליזען, עלעקטראטעראפיע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראהלען.
נעמט אן פון 8—2 און פון 5—9 אווענד.
בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען.

Prywatne POGOTOWIE LEKARSKIE
ZIELONA 6.
Telefon 12-333
tel. 12-333
tel. 12-333
ערטיילט דרינגענדע ערצטליכע הילף אין אלע פלוצימדיגע פארפאלען צו יעדער צייט ביי טאג און ביי נאכט ווי אויך אין אלע אקושעריע און גינעקאלאגישע הילף.

די נייעסטע פערפומען
אויך אלערליי
אינ- און אויסלענדישע
קאסמעטיק
עמפפעהלט
צו קאנקורענץ-פרייזען
די מאדערנסטע פערפומעריע
J. DRUKIER
ZAWADZKA 5, TELEFON 175-92
פאר אנגראסיסטען — ספעציעלער ראבאט
הורט און דעטייל!

באהן-מיניסטעריום אפגעזאגט די ביטע

פון דער האנדעלס-קאמער וועגן די באהן-הנחה אויף חזרה-סחורות

(2) די לאדזער האנדעלס-קאמער האט זיך זיינע צייט געווענדעט צום באהן-מיניסטעריום וועגן א באהן-הנחה-טאריף אויף עקספארט-סחורות, וואס ווערען צוריקגעשיקט פון גדיניע פאר'ן אינערליכען מארק.

נעכטען האט די לאדזער האנדעלס-קאמער בעקומען א מיטיילונג, אין וועלכען די ביטע איז אפגעזאגט געווארען.

גייסטיגע ארבייטסלאזע

ווערען בעקומען ספעציעלע יום-טוב-אונטערשטיצונגען

דעלעגאציע פון גייסטיגע ארבייטער ביים ארבייטס-מיניסטער

(2) א דעלעגאציע פון פאביאניצער גייסטיגע ארבייטער, איז אויפגענומען געווארען פון ארבייטס-מיניסטעריום. די דעלעגאציע האט זיך בעקלאגט אויף דעם רעדוצירען די אונטערשטיצונגען פון ארבייטסלאזע גייסטיגע ארבייטער, און דאס אפשאפען די נאכט-עסענס.

די דעלעגאציע האט בעקומען אן'ענטפער, אז אויף ווייעלקאנאך וועלען די גייסטיגע ארבייטסלאזע בעקומען א בעזונדערע יום-טוב-אונטערשטיצונג אין דער הויך פון 30 ביז 40 זל. און אז אין די נאהענטסטע טעג, וועלען ווידער בענייט ווערען דאס ארויסגעבען נאכט-עסענס.

גנבים פערקויפען „נא באנקראט" געלקחנ'טע מעסערלעך

גאנצע 3 יאהר וועט אזא „קאנקורענט" זיצען אין טורמע

(2) דעם 23. פעברואר ד. י. איז ביים זגערזשער סוחר הערש בינדער געגנבעט געווארען א וואליזע מיט מעסערלעך, וואס ער האט געקויפט אין לאדז, אויעקשטעלענדיג די וואליזע ביי א טראמווי-סטאציע, איז זי פלוצליג נעלם געווארען.

מיט עטליכע שעה שפעטער, האט א פאליציאנט בעמערקט, אז אויפ'ן אלטען מארק, שטעהען צוויי בחורים און פערקויפען מעסערלעך „נא באנקראט" צו 25 גר. א שטיק, אין דער צייט, ווען דעם סוחר האבען זיי געקאסט אויף הורט פרייז צו 1,25 זל.

זיי זענען אפגעפיהרט געווארען אין קאמיסאריאט, און זיי האבען זיך ארויסגעוויזען פאר טשעסלאוו דעמבאווסקי און וואצלאוו מארמור. זיי האבען דערציילט, אז זיי האבען בעמערקט דעם גנב, וועלכער האט זיי געגעבען פאר לא יחרץ 25 מעסערלעך, ס'האט זיך ארויסגעשטעלט, אז דער אמת'ער גנב איז סטאניסלאוו וויטול.

נעכטען איז וויטול פערמשפט געווארען אויף 3 יאהר תפיסה, מארמור און דעמבאווסקי צו 1 חודש תפיסה.

זאל פילהארמאניע טעל. 213-84

דאנערשטאג, דעם 24-טען מערץ ד. י., 9.15 א זייגער אין אוונט

גאר איין איינציגער חזנ'ישער קאנצערט

נאך די גרויסע סוקצעסען אויף דער ליטע, לאטוויע, ווי אויך פאריז און לאנדאן קומט צופאהרען

משה קוסעוויצקי

בעריהמטער אבערקאנטאר פון ווארש. טלאמאצקער סינאגאגע

אין פראגראם צווישען אנדערען:

ומפני חטאנו. לאל ברוך. אב הרחמים. רבונו של עולם. אל תשליכנו. עקביא בן מהללאל. שיבנה בית-המקדש. רצה. ובדברי קדשך כתוב לאמור.

נייע יודישע פאלקס-לידער.

ביים פארטעפיאן: ס. דאווידאוויטש-ליכטערמאן.

בילעטען פון 1 זל. ביז 3 זל. שוין צו בעקומען אין קאסע פון פילהארמאניע.

עקספארט פון פוילישע קאנפעקציע קיין אמעריקא

קאנפערענץ פון עקספארטערען מיט'ן האנדעלס-מיניסטער

(אג) אין דעם מלוכה'שען עקספארט-אינסטיטוט איז פארגעקומען א קאנפערענץ אונטער'ן פארזיץ פון האנדעלס-מיניסטער ד"ר זארזשיצקי, וועגן ארגאניזירען דעם עקספארט פון קאנפעקציע קיין אמעריקע.

נאך דער רעדע פון האנדעלס-מיניסטער, איז בעשלאסען געווארען צוזאמענצורופען אן'ארגאניזיר-קאמיטעט אין וועלכען ס'זאלען אריינגעהען פארטרעטער פון מלוכהשען עקספארט-אינסטיטוט, פון האנדעלס-קאמערען, האנדווערקער-קאמערען און פון די ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס.

די אויפגאבע פון דעם ארגאניזיר-קאמיטעט וועט זיין, אויסצואַרבייטען א פלאן פון דער דאזיגער אקציע.

„גאסטראלערען" פערהאלטען דורך דער לאדזער פאליציי

(2) אויף ביאלא גאס, האט א פאליציאנט בעמערקט עטליכע עלעגאנט-געקליידעטע יונגעלייט מיט וואליזעס אין די הענד, וועלכע האבען דעם פאליציאנט אויסגעזעהען פערדעכטיג.

זיי זענען אפגעפיהרט געווארען אין קאמיסאריאט, און אין די וואליזעס האט מען ענטדעקט אן „אוצר" פון איינברוך-מכשירים און אינסטרומענטען.

ווי ס'האט זיך ארויסגעשטעלט, זענען די געקומען פון קאטאוויץ אויף 7 „גאסטראלען" קיין לאדז. זיי זענען ישראל פראנצקע און האנס עהרליך. ביידע בעקאנטע גנבים.

די פערהאלטענע זענען איינגעזעצט געווארן אין תפיסה.

די פארב האט זיי פערראטען

5 גנבים ארעסטירט צוליב... א פלעק אויפ'ן שטיוועל

(א) די היינטיגע וואך, איז אין פארבען-געשעפט פון סאבינא ראשינסקא (ראקאטשינער 153) פארגעקומען א גנבה. די פאליציי האט בעמערקט, אז דער גנב האט אויף דער פאדלאגע איבערגעלאזט סמנים פון פארב פון זיינע טריט.

נעכטען האט א פאליציי-פאטרול אויף ראקאטשינער גאס בעמערקט א פערשוין מיט פארב-פלעקען אויף די שטיוועל, וועלכער איז ארעסטירט געווארען, ווי ס'האט זיך ארויסגעשטעלט, איז ער וואצלאוו אדאמטשיק פון ווידזעוו. ער האט זיך מודה געווען און אויספיהרען די גנבה ער האט אויך אויסגעגעבען זיינע מיטהעלפער. זיין ברודער קאזשימיעזש, יאן יאושעמב, סטעפאן מילינאווסקי און יאן אלובעק

אלע זענען זיי איינגעזעצט געווארען אין תפיסה.

יודיש טעאטער אין „פילהארמאניע"

דירעקציע ד. צעלמייסטער און א. בעזמאז.

זונטאג, דעם 25. מערץ — 25-יעהריגער יובילעאום

פון בעוואוסטען ארטיסט אין כאראקטער - קאמיקער

שלמה הערשקאוויטש

האלא! אכטונג לאנדסלייט, פריינד, פערעהרער פון יודישען טעאטער און סתם מענשען, וואס בעגיסען פון א פאר פרייליכע שעה מיט דעם אנ"יל האלא!

דזשעק רעכטסצייט'ס לעצטער שלאגער 100% סוקצעס מיט יוכבד זילבערג

גרויסע קאמישע אפערעטע אין 3 אקטען פון ס. וואלף, מוזיק-רעזשי דזשעק רעכטצייט

דער פרייליכער ציגיינער

דזשעק רעכטצייט אלס „ציגיינער"; יוכבד זילבערג אלס „דזשין".

ש. הערשקאוויטש אלס פאליסמאן פריד אין דער קאריקאטור פון טשארלי טשאפלין

בעמערקונג: אין דעם אוונט זינגט רעכטצייט אין 10 שפראכען ספעציעל לכבוד דעם יובילאר.

צום שלום וואס??? צום שלום וואס??? לייענט די קינפטיגע אנאנסען.

ר. איזראעל.

פערעלע

א סענסאציאנעל-עראטישער ראמאן פון דער לאדזער ווירקליכקייט

(121

מיר זענען נישט קיין קינדער און וועלען זיך נישט שפילען אין קיין בלינדע קוה, האט פזשיגורסקי געזאגט, איך זעה, אז דאס וואס איהר ווייסט אין דעם ענין דערגענצט דאס אלץ וואס איך דארף וויסען און מיינע ידיעות יואלטען גענוג געווען, כדי איהר, מיינע הערען יאלען דעם קנויל פונאנדערפלאנטערען.

דער אדוואקאט איז געווען שטארק אויפגערעגט דאך האט ער זיך בעהערשט, זיך בעקוועם אוועקגעזעצט אין פאטעל און אנגעהויבען צו דערצעהלען.

— די געשיכטע מיט ארשטיינס ירושה איז נישט קיין געוועהנליכע, אזעלכע זאכען טרעפען זיך אמאל אין א יובל, אמאל אין א יאהר-הונדערט. ארנשטיין האט איבערגעלאזען אנ'אונגעהויער גרויס פערמעגען, נאך א גרעסערס נאך ווי אימיצער ווייס און ווי אימיצען קען זיך אויסדוכטען, א היין די גרויסע פאבריקען, די הייזער און דאס מזומן געלד וואס איז געבליבען נאך זיין טויט, האט ער נאך געהאט גרויסע פערבארגענע אוצרות, פון וועלכע ס'האבען נאר געוואוסט נאך צוויי מענשען, א חוץ איהם — איך און דער רעיענט, וועלכער האט דעם ירושה-אקט געשריבען.

אדוואקאט פזשיגורסקי האט זיך אויף א מינוט אפגערוהט, נאכאמאל בעטראכט די צוויי מאנספערשוין, וועלכע זענען געזעסען אנטקעגען איהם, ערנסטע און איינגעהערט אין אלעם וואס ער דערצעהלט.

האט לייכט אפגעזיפצט און ווייטער געזאגט:

— איך דאנק איצט דעם גורל וואס האט מיר אייך צוגעשיקט, אז איך זאל דאס אלץ קענען דערצעהלען, איך בין אויך אנ'ערנסט קראנקער מענש, מיין הארץ הערט אויף איינציגווייז צו פונקציאנירען און יעדע מינוט קען געשעהען מיט מיר א קאטאסטראפע. דאס מיטנעהמען מיט זיך אין קבר דעם סוד פון ארנשטיינס ירושה, וואלט געווען א שרעקליכע זאך, פאר וועמען זיך ארויסצורעדען איז אבער נישט געווען.

אפילו בערנארד, וועלכער איז פון כאראקטער געווען א קאלטבלוטיגער און גלייכגילטיגער אפילו צו די טראגישסטע סצענעס, איז געריהרט געווארען פון דעם גרויסען אדוואקאטס רייד און ער האט געזאגט.

— זייט זיכער, אז מיר וועלען די ידיעות. וואס מיר וועלען פון אייך בעקומען אויסנוצען אויפ'ן בעסטען און עהרליכסטען אופן.

— איך בין זיכער דעריך מיינע הערען, און אויב מיר וועט נאך אויסקומען צו דערלעבען יוען ער שרעקליכער ענין וועט אויפגעקלערט ווערען וויל איך ביז דאן מיט אייך צוזאמען מיטארבייטען

בערנארד האט אויסגעצויגען צום אדוואקאט די האנד

— איז האט איהר מיין האנד דערויף, אז מיר וועלען ארבייטען אין נאהענטסטען קאנטאקט און אין דער נגדהיסטמסטער פערשטענדיגונג מיט אייך.

פזשיגורסקי האט ווייטער דערצעהלט:

— נאך ביי זיין לעבען, ווען ארנשטיין איז געווען ביים בעסטען געזונד, איז ער געווען מיינס א קליענט, איך האב פאר איהם געטון אלץ, וואס קומט אויס ביי אזא ריזיגע אונטערנעהמונג ווי ער האט געפיהרט און צוליב דעם וואס מיר האבען זיך אזוי אפט געטראפען זענען מיר שטארק בעפריינדעט געווארען, און איינמאל ווען ער איז געקומען צו מיר אין א געשעפטליכער אנגעלעגענהייט האט ער שווער געזיפצט און איז געווען שטארק פערדאגהט איך האב איהם געפרעגט וואס דאס זאל בעדייטען, ער האט אבער אלץ אוועקגעמאכט מיט דער האנד, ביז ענדליך ער האט זיך דעצידירט און צו מיר געזאגט:

— הער אדוואקאט, איך וואלט געוואלט אנשרייבען א צוואה, וואס צו טון מיט מיין פערמעגען נאך מיין טויט, איך האב געפרובט צו באגאטעליזירען דעם דאזיגען מאדנעם פערלאנג און האב איך א וויץ געזאגט

— קודם כל זענט איהר נאך א פערהעלטנישמעסיג יונגער מענש און איהר דארפט נאך קיין שום צוואה נישט שרייבען, איבריגענס איז פאר אייך קיין צואה בכלל נישט נויטיג איבערצולאזען, ווייל איהר האט דאך א פרוי און קינד און אייער פערמעגען געהט לויט'ן געזעץ סיי ווי סיי, נאך הונדערט און צוואנציג יאהר איבער צו אייער פרוי און קינד אהן שום צוואות.

— וועגען דעם האנדעלט זיך טאקע, האט ארנשטיין מיר געזאגט, איך האב נאך אימיצען צו פערזארגען א חוץ מיין פרוי און קינד.

— דאס איז מעגליך אבער מיר האבען נאך צייט וועגען דעם צו רעדען

— מיר האבען נישט קיין צייט, מעצענאס האט ארנשטיין געענטפערט, די צייט איז נישט אונזער, זי געהערט צו אימיצען אנדערש, ס'דיספאנירט מיט איהר א האנד, וועלכע מ'זעהט נישט, וועלכע מ'קען נישט. דעריבער מוזען מיר שטענדיג זיין גרייט, אז מ'וועט אונז די צייט צורוקען, מיר טארען זיך נישט פערלאזען אויף קיין ניסים.

— איהר זענט היינט פילאזאפיש געשטימט, הער ארנשטיין

— דאס איז נישט קיין פילאזאפיע, נאר חשבון הנפש, א קוק צוריק אויפ'ן איינענעם לעבען און עס אריינבערענגען אין ארדנונג, ארויסציהען די קאנסעקווענצען פון יעדער אפגעטועטער נארישקייט, אדער פון יעדער ערנסטער פאסירונג, אלץ בריינגען זיין א סדר און שטארבען מיט א רוהיגען געוויסען, אויב דאס איז בכלל מעגליך

— אין דעם טאג איז אונזער געשפרעך דעמאלט געפיהרט געווארען, איך האב געזעהען, אז איך וועל מוזען ווייטער אויף דער טעמע מיט איהם רעדען און איך האב דעמאלט גאנץ אפיציעל געזאגט

— א טעסטאמענט קען מאכען נאר א רעיענט

— דאס ווייס איך אויך, האט ארנשטיין מיט א שמייכעל געזאגט, איך וויל אבער אז איהר זאלט זיין אנ'עדות, אז איך שטעל צונויף דעם טעסטאמענט מיט דעם דאזיגען שכל און אהן שום צוואנג, איך וויל אויך, אז איהר זאלט צונויפשטעלען דעם טעקסט פון דאזיגען טעסטאמענט, כדי איך זאל זיין זיכער, אז ער וועט זיין רעכט קרעפטיג און מען וועט איהם נישט קענען מיט קיין שום יורידישע קונצען בטול מאכען.

— איך האב געזעהען, אז ארנשטיין נעהמט דעם ענין זעהר ערנסט, איך האב זיך דעריבער אויך נישט מעהר געוויצעלט און געזאגט

— איהר מוזט זיך קלאר ווערען אויסדריקען, כדי איך זאל וויסען וועגען וואס עס האנדעלט זיך

— פערשטענדליך וועל איך דאס טון, איך דערצעהל אייך דאלץ וואס איך וויל פון אייך.

(פארזעצונג קומט).

ס'„גאלדענע הענטל" האט געשמייכלט הערענדיג, אז זי וועט זיצן נאר... 5 חדשים אין תפיסה

(2) דעם 16. יאנואר איז ביים איגנאַץ יאַשינסקי אַרויסגעצויגען געוואָרען אין טעאַטער „פאָפּולאַרני" אַ פּאָרטפּעל מיט געלד. דער פּאָליציאַנט האָט אַרעסטירט אַמעדעלע, וועלכע האָט געוואָלט אַנטלויפן פון טעאַטער, ווי ס'האָט זיך אַרויסגעשטעלט, איז זי די 38 יעהריגע טראַנע בינער, פון זגערזשער 23 וועלכע איז בעקאַנט אונטער דעם פּסעוודאָנים „גאָלדענע הענטעל".

אין שטאָטישען געריכט, וואו דער פּראָצעס איז פאָרגעקומען, איז זי פערמשפּט געוואָרען אויף 1 יאָהר מיט 8 חדשים תפיסה.

בינער האָט אַפּעלירט צום קרייז-געריכט, וואו דער פּראָצעס איז נעכטען פאָרגעקומען.

דאָס קרייז-געריכט האָט אָפּגעוואָרפן דעם פּסק-דין פון שטאָטישען געריכט, און פערמשפּט די בינער אויף 5 חדשים תפיסה.

הערענדיג דעם מילדערען אורטייל, האָט זי זיך שטאַרק פונאַנדערגעלאַכט צו איהרע בעקאַנטע, וואָס האָבען זיך געפונען אין געריכטס-זאַל.

דער האנדעל פאר יום-טוב

(ב) שבת ד. 19, ביז'ן 26. ד. ח. און זונטאָג ד. 20. ד. ח. וועלען די געשעפטען מעגען אָפען זיין ביז 9 אָוונד.

שטאט-ראט-זיצונג פאר יום-טוב וועט נישט זיין

(ב) פאַר יום-טוב וועט שוין קיין שטאָט-ראַט זיצונג נישט זיין. די נאָהענטסטע זיצונג וועט פאָר קומען ערשט אָנהויב אַפּריל, אויף וועלכער ס'וועט געוועהלט ווערען אַ פּרעזעס פון שטאָט-ראַט אויפ'ן אָרט פון דעמיסיאָנירטען פּרעזעס האַלצגרעבער.

פראפ. כהנא'ס אויסשטעלונג פערלענגערט אויף נאך א וואך

די אויסשטעלונג פון פּראָפ. כהנא'ס איז די לעצטע טעג בעזוכט געוואָרען פון פיל בעזוכער, וועלכע האָבען בעוואונדערט די מעטאַלאָפּלאַס-טישע אַרבייטען.

כדי דעם ברייטען עולם צו געבען די מעגליכקייט צו בעזוכען די אויסשטעלונג, איז בעשלאָסען געוואָרען, די אויסשטעלונג צו פערלענגערען אויף איין וואָך, ביז'ן 20-טען ד. ח. די אויסשטעלונג וועט אָפען זיין טעגליך פון 12 ביז 8 אָוו. אין לאָקאַל פון דער בני ברית לאָדזשע (פּעטרי-קאָווער 90).

היינט און פאלגענדע טעג!

ערשטע פוילישע קלאַנג-קאָמעדיע

געשאַפען אויפ'ן גרונד פון מיליטער לעבען לויט דער אינסצעניזאַציע פון Ferdynand Goetl און גענעראַל Wieniawa Długoszowski

אולאנער, אולאנער

וואויליע בחורים

הומאָר! געלעכטער! וויצען!

אין די הויפּטראָלען:

Dymsza, Krukowski, Walter, Lenczewski, Frenkiel, Skonieczny, Pogorzelska, Marja Cheveau, Niemirzanka

דער זאַל איז שטאַרק בעהייצט.
אָנהויב אין געוו. טעג 4.30 נאָכמיטאָג, שבת און זונטאָג – 12 אַ זייגער בייטאָג
פּאָפּולערע פּרייזן פון די פּלעצער.

68-יעהריגער באנדיט געכאפט געווארען אין לאדז

(2) די פּאָליציי האָט נעכטען אַרעסטירט אַ לאַנג-געזוכטען באַנדיט, וואָס האָט אין אָקטאָבער 1931 אויסגעפיהרט אַ באַנדיטען-אָנפאַל אויפ'ן „האָטעל פּאָלסקי". ער איז דער לאַנג-געזוכטער 68 יעריגער באַנדיט מיכאל טשלאָווסקי פון טאַרגאָוועק אונטער וואַרשאָ.

ער איז איינגעזעצט געוואָרען אין תפיסה.

23691 ראדיא אבאנענטען אין לאדז

(2) לויט אַ מיטיילונג פון דער פּאָסט, זענען איצט אין לאָדז דאָ 23691 ראַדיאָ-אַבאָנענטען.

פראטעסטען פון אונזער ליבער פראווינץ

(2) אין חודש פעברואַר איז דורך דער לאָדער פּאָסט פּראָטעסטירט געוואָרען 283 פּראָווינצער וועקסלען אויף אַ סומע פון 40,195 זל.

לאדזער „בעל-מלאכות" פיהרען אויס אן איינברוך-גנבה אין א דארף

(2) אין דער גמינע-קאַנצעלאַריע אין דאָרף דזשאַדאָוויצע, האָבען זיך אַריינגעריסען איינברעכער און צוגענומען די טיש-קאַסע מיט 542 זל. שטייער-געלד.

צומאָרגענס האָט די פּאָליציי אין טורעק פערהאַלטען צוויי פערדעכטיגע אין דער גנבה, ביי וועלכע מ'האָט געפונען פערשידענע איינברוך-מכשירים. ווי ס'האָט זיך אַרויסגעשטעלט, זענען זיי לאָדזער איינוואוינער סטעפאַן קאַזשימיערסקי און אַנטאָן בלאַשטשיק. זיי האָבען זיך מודה געווען אין דער גנבה, אז זיי האָבען דאָס געטאָן צוליב אַרבייטסלאָזיגקייט.

ביי נערוועז-און קאפשמערצען

דאַרף מען תיכף בענוצען מאָגאַל-טאַבלעטקעס, וועלכע שטילען די שמערצען מיט ערפאָלג און שעדיגען נישט דאָס הערץ, מאָגען און אַנדערע אָרגאַנען. פּרובירט און איבערצייגט אייך אַליין, פערלאַנגט אָבער אין אייער אינטערעס נור אָריגינעלע מאָגאַל-טאַבלעטקעס.

יודיש טעאטער אין „פילהארמאניע"

דירעקציע: ד. צעלמייסטער און א. בעזמאַן.

היינט, דינסטאָג, 9 אָוו. צום לעצטען מאָל „איציקל גנב"

פּרייזען פון 60 גר. ביז 1.60 זל.

איילט וואָס פריהער! פאַר דעם זעלבען געלד אַ בעסערן זיץ-פּלאַץ!

דער שענסטער אַמעריקאַנער בוף-קאָמיקער

דזשעק רעכטצייט

אין דעם אַמעריקאַנער סענסאַציאָנעלען שלאַגער

„איציקל גנב"

אין 3 אַקטען פון י. פרידמאַן, מוזיק-רעזשי— דזשעק רעכטצייט

מיט אַנטייל פון דער גוט-בעליבטער אַרטיסטין-זינגערין יוכבד זילבערג.

צו יעדען בילעט ווערט היינט צוגעגעבען אַ מתנה דאָס בילד פון דזשעק רעכטצייט צוזאַמען מיט זיינע 2 שלאַגער-לידער „צירעלע" און „שוויג הערצעלע"

אנאנס! דאָס לעצטע! דאָס שענסטע! דאָס בעסטע! אנאנס!

פרייטאָג, ד. 18 ד. ח. 3-טע און לעצטע פּרעמיערע פון דזשעק רעכטצייט

„דער פריילעכער ציגיינער"

אין 3 אַקטען פון ס וואָלף, מוזיק-רעזשי דזשעק רעכטצייט.

מאַמאַ! מוזיק! געזאַנג! טענץ! בילעטען אין קאַסע פון פילהאַרמאָניע.

געהאַט דעם גרעסטען ערפאָלג „דער פרעהליכער ציגיינער" די טיטול ראָלע פיהרט אויס דזשעק רעכטצייט

לעצטע צוויי טעג פון „שמחות ביי יורדן" אין „ארטעט"

„שמחות ביי יורדן", איינער פון די שטאַרקסטע „אַרטעט"-פּראָגראַמען, וואָס איז איצט געשפּילט געוואָרען גאַנצע דריי וואָכען מיט אַזאַ אומבעשרייבליכען רוישיקען ערפאָלג, פערבלייבט אויפ'ן אַפיש די לעצטע צוויי טעג. מיר גלויבען, אז דער אַנזאַנג איז פולשטענדיג געווען אַרויסצורופען אַ רושם צווישען די אלע, וואָס האָבען נאָך נישט געהאַט די מעגליכקייט צו בעוואונדערן דעם דאָזיגען הערליכען פּראָגראַם.

היינט ווערט געשפּילט איין מאָל 9.45 אין אָוונט.

ראדיא-פראגראם

דינסטאָג, דעם 15 מערץ 1932

11.45 פּרעסע-איבערזיכט. 11,58 צייט-סיגנאַל, 12,10 גראַמאָפאָן, 3.25 פאָרלעזונג, 3,45 געלד-בערזע און קאָמוניקאַט פאַר פישער און שיפער, 3,50 פּראָגראַם פאַר קינדער, 4,15 גראַמאָפאָן, 4,20 פאָרלעזונג 4,40 גראַמאָפאָן, 5,10 פאָרלעזונג, 5,35 פּאָפּולערער סימפאָנישער קאָנצערט, 6,50 פערשידענעס, 7,15 קאָמוניקאַט פון לאָדזער האַנדעלס-קאַמער, 7,30 רעפּערטואַר, 7.45 ראַדיאָ-פּרעסע, 8,00 פעליעטאָן, 8,15 אונגאַרישע מוזיק, 9,35 פּאָסט-קעסטעל, 10.10 פאָרטעפּיאָן, 10.40 קאָמוניקאַטען, 10,50 לייכטע מוזיק.

וויכטיג נייעס!

פערהויף

פון פערשידענע בוימוואָלענע רעשטלעך פּאָפּעלין, באַטיסט, לייווענד, מושלין, נאַנסוק א. אַז. וו. אויף מעטער און אויף וואָג צו קאָנקורענץ-פּרייזען

מ. לאנדסבערג

צעגעלניאַנאַ 23, פּראָנט, 1. שט.

נעדערנהלט "עם א"רעס!

ביים אנהויב פון פערקאלכונג פון בלוטגעפעס

פיהרט דער גאַנץ ווייך פון נאַט'רלייען ביטער-וואַסער Franciszka Józefa צו אַ רעגעלמעסיגער שטוהלגאַנגס-ערלייכטערונג און פון אַרבייטס-צונג פון הויכען בלוטדרוק.

צו בעקומען אין אַלע אַפּטייקען און סקלאַד-אַפּטייקס.

א שרפה אין א וואוינונג

(א) אין דער וואוינונג פון חיים האַבענצקי, אויף לימאַנאָווסקא 119, איז נעכטען אויסגעבראָכען אַ שרפה. דער שאָדען בעטראָגט 2 טויזענד זל.

דזשעק רעכצייט אין זיין סענסאציאנעלן אמעריקענער שלאגער „איציקל גנב"

„איציקל גנב" מיט דזשעק רעכטצייט, וואָס האָט אַרויסגערופען ביים לאָדזשער טעאַטער-עולם אַזאַ געוואַלדיגען אינטערעס ווערט היינט דינסטאָג געשפּילט צום לעצטען מאָל. כדי צו געבען די מעגליכקייט דעם ברייטען עולם צו זעהן דעם גרויסען שלאַגער ווערט די פּיעסע געשפּילט צו זעהר פּאָפּולערע פּרייזען פון 60 גר. ביז 1.60. צוזאַמען מיט דזשעק רעכטצייט שפּילט אויך מיט די בעליבטע אַרטיסטין זינגערין יוכבד זילבערג.

אויף פרייטאָג ווערט צוגעגרייט די דריטע און לעצטע פּרעמיערע. וואָס האָט אין וואַרשאָ

שפייז-פעקלעך נאך רוסלאנד

שיקט אַרויס דירעקט די איינציגע קאָנצעסיאָנירטע פירמע

„PRESTO" Warszawa, Fredry, 10 tel 70710 P. K. O. 5470

Agentura w Łodzi, ul. Radwańska 25 m. 10, tel. 193-60

יום-טובדיגע פעקלעך:

מצה, געמאָלענע מצה, פסחדיג מעהל אונטער דער אויפזיכט פון וואַרשאָווער ראַבינאַט, גענזע-שמאַלץ און אַנדערע אַרטיקלען, מיר בעטען זיך צו ווענדען נאָך אינפאָרמאַציעס.

וואָרנונג: אלע אַנדערע פירמעס, וואָס אַנאָנסירען, אז זיי שיקען פעקלעך דירעקט פון פוילען נאָך רוסלאַנד, פיהרען אַריין אין טעות דאָס פּובליקום. 1657

PORADNIA WENEROLOGICZNA

פון דאָקטוירים-ספּעציאַליסטען

זאוואדזקא 1.

נאָר פאַר וועגערישע הויט-קראַנקה. און מענער-שוועכע אַנאַליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפער. קאָנסיליומס מיט ספּעציאַליסטען פון אוראָלאָגישע און נערוועז-קראַנקהייטען. קוואַרץ-לאַמפּ. עלעקטרישער הייל-קאַבינעט לאַסמעטיק.

– – טעגליך פון 8 פריה ביז 9 אָוונד. – –
פון 11 ביז 12 ביי טאָג און פון 2 ביז 3 נאָכמ. נעמט-אָן אַ פרוי-דאָקטאָר נור קינדער און פרויען
זונטאָג פון 9 פריה ביז 2 נאָכמיטאָג.
– בעזונדער וואַרטע-צימער פאַר פרויען. –

וויזיט 3 זל.

Dr. Z. Rakowski

ספּעציאַליסט פאַר אויערן-, נאָז-, האַלז- און לונגען-קראַנקהייטען

11-טען ליסטאָפּאַד 9

קאָנסטאַנטינער טעלעפאָן 127-81

שפּרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7. נעמט אויך אָן און לעמבשניצע זגערזשער 17 פון 10 — 11

Dr. med. Haltrecht

ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און געשלעכטס-קראַנקהייטען

נעהמט אָן פון 8—9.30 פריה, פון 12.30—1.30 נאָכם און פון 5 ביז 9 אָוונד. זונטאָג פון 9 ביז 1 בייטאָג.

פּיעטריקאָווער 10, טעל. 245-21

דאַמען בעזונדער וואַרטע-זאַל.

לאדזער יודישער קאמעראל-טעאטער

אַלעע 1-טער מאַי 2. דיר.: דוד צעלמייסטער און א. בעזמאַן.

גאַסטשפּילן פון לאָדזער קאַמעראַל און קליינקונסט-טעאַטער „אַרטעט"

קינסטל. אָנפ.: מ. בראָדערזאָן.

היינט, דינסטאָג – נור 1 פאָרשטעלונג אָנהויב 9.45 אָוונד

לעצטע 2 טעג! הנחה-בילעטן גילטיג! לעצטע 2 טעג!

„שמחות ביי יורדן"

אין 2 טיילען, 13 בילדער.

אנאנס! דאָנערשטאָג, דעם 17-טען מערץ נייער

פּראָגראַם פון געלעכטער וואָס?

שיטרעז

מיט פּאַריזער שרינדען ווי אויך פערטיגע שיטלען ווערען ערשטקלאַסיג און רעעל אויסגעאַרבייט

צו ביליגע פּרייזען – – אין אנדולאַציע – –

ביי קערש, סקווערא 15

לינקע אָפיצינע, 1-טער שטאָק.

ציגנציש

פאַר גראַפישע אַנשטאַלטען דרוקערייען און פּערלאַגען שטעמפּעלס

די איינציגע יודישע צינקאָגראַפיע אין לאָדז

„נעצלוקס" 104

טעל.: 241-24

ציגעלניאַנאַ 104

קלאנג-קינא-טעאטער
ZACHĘTA
26 זגערזשער 26

הײַנט און פאלגענדע טעג!
גרויסער דאפעלטער פראגראם:
1) 100-פראצענטיגער פוילישער רעדעוודיגער פילם לויט דער ערצעהלונג פון Józef Konrad Korzeniowski „דער נצחון"
דער געפערליכער גן-עדן
אין די הויפט-ראלען:
Samborski, Brodzisz, Malicka.
2) דער טאנץ צווישען הערצער
מיט JOAN GRAWFORD אין דער הויפטראלע.
נעכסטער פראגראם: „מאראקא"
דער זאל איז גוט בעהייצט.
אנהויב אין געוו. טעג 4 נאכמ. שבת, זונטאג 12 בייטאג.

Doktór Łagunowski
Piotrkowska 70
i róg Traugutta
Tel. 181-83.
choróby skórne, weneryczne i moczopłciowe
(Naświetlania promieniami Roentgena)
Przyjmuje od 8[30] do 9½ rano, od 1-ej do 2[30] pp. od 6 do 8[30] w., w niedzielę i święta od 10 r. do 1-ei p. p.

Samochody
i motocykle używane
Kupno, sprzedaż, komis zamiana.
Auto-Agencja
Gdańska 82 tel. 189-28

קאנקורענץ-פרייזן!!!

ווּיכטיג פאר שניידער-מייסטער
קאנפעקציאנערען און גאלאנטערי-סוחרים!
ביליגסטע קוועלע
פון שניידער-צוגאטען און גאלאנטעריע

וויקטאריא. בעק
ערמעל-סאטין
קלאט און קארמען
קראגע און זשאגנעט
פערשידענע ליינווענט
וואלשאנקע און מושלין
אטלאס און ראדאמע
קאמגארן-סאטין. וואטאלין.

D.M.C. און C. B. זאטשאסקעס
גומי-בענדער, ריפס און טאפט בענר
פערשידענע קעהם, שטאפף-ביינוועל
נײַ- און מאשין-נאדלען, אלערהאנט גארן
גאלאנען, ספינקעס, אגראפקעס
פערלמוטער-קנעפ, זיידענע פאשמא
מאשין- און האנד-זייד, פאדפינקעס,
שנוראוואדלעס א. אז. וו.

„Bazar Krawiecki"
אייגענטימער: מאראקא און קיניג
לאדז, נאוואמיעסקא 8, פראנט-געוועלב
פאר שניידער און סוחרים — ספעציעלער ראבאט!

דיביליגסטע קוועלע
פון ניקעל- און אייזען-בעטען
קינדער-בעטלעך
קינדער-וועגעלעך
פעלד-בעטען
מאטראצען / קאזעטקעס / טאפטשאנעס / קינדער-שליטענס
אין דער ניי-ערעפענטע פירמע
Krajowa Centrala Łóżek
לאדז, פיעטריקאווער 66, אין הויף.
די בעסטע קוואליטעט! פינקטליכע און רעיעלע אויספיהרונג!
בעמ.: דאס אנקוקען פערפליכטעט נישט צום קויפען.

Dr. med. STUPEL
Ordynator-Roentgenolog Szpitala Miejskiego
האט בעניײַט די אויפנאהמען אין רענטגענאלאגיע
אין דער לאטשניצע זגערזשער 17 פון 12—6 נאכמ.
זונטאג פון 12 — 2 מיטאג.
אין ווענערישע קראנקהייטען אין דער היים אויף
פליעטשארסקיעגא 12 (שקאלנא) טעל. 118-28
פון 7—9 אווענד, זונטאג פון 4—6 נאכמ.

Dr. med. M. ROZEN
Stomatolog
choroby zębów, szczęk, dziąseł, podniebienia, języka i t. d. Regualcjaz ębów
Roentgenodjagnostyka.
Andrzeja 7 :—: Telefon 216-57
Godz. przyjęć pd 3—7

זיכערע הילף און א רפואה
אהן א אפעראציע, אן בלוט, אהן א מעסער און אהן בלוט-פערגיסונג פאר קראנקע אויף קילעס פאר מענער, ווייבער און קינדער, פערשידענע קאליקעס אין גוף פאר הויקערס און פיס

פערלאזט אייך נישט, ווײַל דער הינקעל-בראך ווערט גרויס אזוי ווי א מענשען-קאפ, אדער אזוי ווי א מאסטער-קאפ און עס פאלט אריין אין דעם פוס און דער קראנקער איז אין א גרויסער סכנה דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראנדיג און שטערבליך. ספעציעל גוטענע הייל-באנדאזשען אויסגעצייכענט גוט דורך גרויסע פראפעסארען מיט מיינע בעהאנדלונג און פון דייטשע פראפעסאר

דאקטאר בראכורעטונג בעוואוסטזיניג זיכער דעם שמערצען און געפעהרליכסטע בראך. אויך פאר הויקערס לײַטונגען מיט הייל-גארטעלען און אפפאראטען פאר פערקרומטע פוס און פלאט-פוס ספעציעלע אײַנלאגען אין די שיך. קינסטליכע גומענע פיס און הענד, גומענע זאקען, פאר די גרעסטע קראנקע אדערן. שפרעכשטונדען פון 9 ביז 1 בײַטאג און פון 3 ביז 7 אין אווענד
ארטאפעדישע אנשטאלט
Specialist J. RAPAPORT, Ortoped
von Lemberg Łódź, WOLCZANSKA 10,
tel. 221-77, front, parter.
בעמערקונג: דאס פערזענליכע ערשײַנען פון די קראנקע איז אונבעדינגט נויטיג. דיפלאמען האבען אויסגעשטעלט פאלגענדע אוניווערזיטעטס-פראפעסארען: פראפ. ד"ר בארענטש. פראפ. דר. י. מאריש-לער, פראפ. ד"ר בר. קיעלאנאווסקי און אויך אנדערע.
מיר נעהמען אויך אן פערזיכערטע פון דער קראנקען-קאסע.
דאנקזאגונג.
דערמיט דריק איך עפענטליך אויס מיין הערצליכסטען דאנק דעם ה' דיר. י. ראפאפארט, מאווינהאפט אין לאדז וואלטשאנסקא 10 פאר זיין זארגפעלטיגע פערלעגען א באנדאזש אויף'ן בראך, אויף וועלכען כ'האב געליטען לאנג יאהרען. דער באנדאזש האט אזוי געווירקט, אז איך פיהל מיך געזונדער גוט און בין געזונד.
O. Pohl, Łódź, Płocka 33

1602 בעקאנטמאכונג.
ד אמען-שניידער מ. ברייטשטיין
האט זיך איבערגעצויגען אויף
פילסודסקיעגא 69 עק נארוטאוויטש
נעמט אן בעשטעלונגען אויפמענטעל און קאסטיומען לויט די נייעסטע מאדעלן צו צוגענגליכע פרייזען.

Dr. med. **REICHER**
פאלודניאווא 28, טעל. 20193
ספעציאל-ארצט פאר מענער-שוואכע-בעהאנדלונג
נעהמט אן פון 8 — 11 פריה און פון 5 — 8 אווענד
זונטאג און יום-טובים פון 9 — 1 בייטאג.

יעדער איינציגער
האט זיך איבערצייגט, אז פאר
מעבעל
די בעטען, פעלצען, נייה-מאשינען, גארדעראבען או"וו
צאהלט די העכסטע פרייזען
א.ווייצמאן שענקעוויטש 23
טעלעפאן 00-191.
ביי מיר איז שטענדיג פערשידען גענוצטע מעבעל אין גוטען צושטאנד צו פערקויפען.

Dr. med. NIEWIAZSKI
אנדזשעי 5, טעל. 159-40.

ר עכער
אויף דער מאשין
ווערען אויסגענייט
שרודמיעסקא 8.

קליינע אנאנסען
פרייז פון אנ'אנאנס ביז 15 ווערטער נור 1 זל.

לאקאלען
איבערציגעבען א וואוינונג פון 2 צימער און קיך אין צענטרום שטאדט. — צו ערפאהרען ווסכאדניא 66, וואוינונג 23.
1716

א שטוב מיט א קיך, 2 שטובען מיט א קיך און א ענצעל שטוב מיט אלע בעקוועהמליכקייטען צו פערמיטען דירעקט ביים יוירט. פראנצישקאנער 30.
1588

א זוניג צימער צו פערמיטען ביי א פאמיליע. ברייכער, קילינסקיעגא 75, וואוינונג 32.
1710

א גרויסער אויסוואהל וואוינונגען אהן אבטרעט-געלד, מעבלירטע צימערן פון 30 זל. געוועלבער, ביורא- און פאבריקס-לאקאלען אויף גינסטיגע בעדינגונגען עמפפעהלט ביורא „אלפא" פיעטריקאווער 79, טעל. 16-217.
1722

פערשידענעס
איך נעהם אן צו גייהען עקספארט. איך האב 6 מאשינען און אויך אנדערע ארבייטען. ל. יאסקאוויטש, זגערזשער 78, וו. 11.
1711

אויפפאדערונג! דערמיט פאדער איך אויף דעם ה' יחיאל מילגראם, האלב קאשטשעלנא 4 צו א דין-תורה וועגען מיין וועקסעל אויף 200 זל. ווייל ער האט דעם וועקסעל אין זיין געוועלב געפונען און ווייל איהם ביז יעצט נישט אבגעגעבען. דעריבער פאדער איך איהם אויף צום לעצטען מאל צו געהן צו א דין-תורה.
1708 מאיר אייבישיץ, זאווישא 9.

קליינע אנאנסען
1 זלאטי
פאר א אנאנס ביז 15 ווערטער

עס איז נויטיג
א לערן-מיידעל וועש צו נייהען ווערט פון זאפארט געזוכט. זיך צו מעלדען בענעדיקטא 14, ביי פרידמאן.
1712

א שניידער-געזעלען ווערט געזוכט ביי פ. קויאווסקי, ראקיטשינער 51.
1714

א פראקטיצירטער בוכהאלטער, א ארטאדאקסישער יוד, געאורבייט פיל יאהרען אין געשעפטען און אויך אין בענק, היינט צוליב רעדוקציע אהן פאסטען, זוכט בעשעפטיגונג ביי בוכפיהרונג. — אדרעס צו ערפאהרען אין „נייעם פאלקסבלאט" פאר „ב".
1713

קוואליפיצירטע און נישט קוואליפיצירטע האנדנייערי'ס (רינס) און קוואליפיצירטע געזעלען און אונטערמאשינער צו דאמען-מאגאזין קענען זיך מעלדען ביי גוטמאן, זאכאדניא 13.
1721

אנ'עקספעדיענטקע צו דאמען-קאנפעקציע קען זיך מעלדען אין קאנפעקציע-געשעפט גליבנא 1.
1719

רעטשניצע
פון דאקטוירים-ספעציאליסטען
11 בזשעזשינער 11
טעלעפאן 63-137
ס'נעהמען אן דאקטוירים פון אלע ספעציאליטעטען
וואלינסקי, זאלצוואסער, לוביטש
סלאבאדסקי, קערשנער, שיפמאן,
שמירגעלד. שמערלאווסקי
ווי אויך וויזיטען אין שטאט.
עלעקטריזאציע, אנאליזען, דענטיסטישער קאבינעט
צאהן-ארצט לאזשינסקא-סטאראפאלסקא
א בעראטונג ביים אויגען-דאקטאר נאר 3 זל.

— דורך — עברי 3 חדשים
פון א-ב ביז עברי און דאווענען דורך 3 חדשים ווערט געלערנט מיט קינדער פון 4 יאהר אן דורך מלמדים-ספעציאליסטען אין דעם בעוואוסטען רעליגיעזען
גן-ילדים פרעבעל-שולע
ביים בית-ספר „תורה-ודעת"
פל. וואלבאשטשי (נייע שטאט) 6
קינדער פון 4 ביז 8 יאהר ווערען אהיימגעפיהרט דורך א ספעציעלען מענש.
איינשרייבונגען ווערען אנגענומען פון 11—1 מיטאג.

„SANATO"
כירורגיש-וועכנעריז-אנשטאלט
אגראדאווא 10, טעל. 57-213
1-טע און 2-טע קלאס
גינעקאלאגיש-וועכנעריז-אבטיילונג
ד"ר מעד. ש. איינער, ד"ר מעד. י. בוים, ד"ר מעד. רייטלער-סוריאנסקא ד"ר מעד. וו. אייכנער
פרייז פון א געבורט
אין 2-טען קלאס צוזאמען מיט פערהיטונגס-מיטלען
200 זל.
אויפזיכט איבערן קינד ד"ר מעד. י. פלאטאס
כירורגישע אבטיילונגען ד"ר מעד. מ. סאנטאר.

DR. MED. J. LUBICZ
כירורג-ארטאפעד
פאלודניאווא 9, טעל. 17-183
קראנקהייטען פון די ביינער, געלענקען,
פערקרימונגען פון די פלייצעס און גלידער
אייגענע פראצאווניע פון זעמטליכע ארטאפעדישע אפאראטען ווי: תקלאדקעס אויף פלאטפוסען, קינסטליכע הענד און פיס, גארטעלען א. אז. וו.
נעהמט אן פון 2.30 ביז 4.03 נאכמיטאג.

אבאנעמענט-פרייז: אין לאדז — 5 זל. א חודש מיט אפטראגען א היים; אויף דער פראווינץ 6 זל. א חודש; אין אויסלאנד — 8 זל.
פאר'ן איינהאלט און טערמינען די אנאנסען איז דער פערלאג נישט פעראנטווארטליך, די אדמיניסטראציע איז אפען בייטאג און ביינאכט.

אנאנסען-פרייז: פאר'ן טעקסט — 18 גר. בייטאג און ערב יו"ט — 24 גר. אין די ערשטע 8 שפאלטען
אין טעקסט — 40 . . . . 60 4
נאכ'ן טעקסט — 12 . . . . 18 8
50 פראצ. טייערער. 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א ווארט

Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Braustowski i D. Zilbersztajn. Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kurcman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat". Piotrkowska 21.